

T.C.
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

ADANA İLİ SEYHAN VE ÇUKUROVA İLÇELERİNDE VERİLEN ÖZENGİN
MÜZİK EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Arjen SARI

Danışman
Doç. Dr. Nurtuğ BARIŞERİ AHMETHAN

Konya, 2021

TEŞEKKÜR

Bu alıőma sűrecinde eksiksiz bir űekilde yardımlarını esirgemeyen deęerli danıőman hocam Doç. Dr. Nurtuę BARIŐERİ AHMETHAN'a teőekkűrlerimi sunuyorum.

Arjen SARI
KONYA-2021

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
İÇİNDEKİLER	ii
TABLolar LİSTESİ.....	v
TEZ ÇALIŞMASI ORİJİNALLİK RAPORU.....	vii
BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ.....	viii
ÖZET	ix
ABSTRACT.....	x
1.GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	4
1.3. Araştırmanın Önemi	4
1.4. Varsayımlar.....	4
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6. Tanımlar.....	5
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	6
2.1. İnsan Yaşamında Kültür ve Sanatın Önemi.....	6
2.2. Sanat Eğitimi.....	7
2.3. Müzik ve İşlevleri	8
2.4. Müzik Eğitimi	8
2.4.1. Müzik eğitimcisi nitelikleri.....	9
2.4.2. Müziğin Çocuk Gelişimindeki Etkileri.....	10
2.4.3b Ailenin Müzik Eğitimindeki Rolü	13
2.4.4. Müzik Eğitiminin Türleri.....	14
2.5. Müzik Eğitiminin Boyutları.....	16
2.5.1. İşitme ve algılama	16
2.5.2. Çalgı çalma şarkı söyleme	17
2.5.3. Dinleme.....	18
2.5.4. Müzik kültürü	18
2.5.5. Müziksel yaratıcılık	19
2.6. Çalgı Eğitimi.....	19
2.6.1. Çalgı eğitiminde kullanılan materyaller	20
2.6.2. Öğrencilerin çalgı eğitimine ilişkin tutumları.....	21
2.7. Özel Müzik kursları, Halkevleri, Belediye Topluluklarının Misyonu–Hizmeti..	21
2.8. Özenen (Amatör) Müziğin Ülkemizdeki Gelişimi	23

2.9. Adana İli ve Kültürel Müzikal Yaşantısı	23
2.10. İlgili Araştırmalar	24
3. YÖNTEM	28
3.1 Araştırmanın Modeli.....	28
3.2 Araştırmanın Çalışma Grubu	28
3.3 Veri Toplama Araç ve Teknikleri.....	30
3.4 Verilerin Çözümlemesi	32
4. BULGULAR.....	35
4.1.1 Adana İlinde (Seyhan, Çukurova Özelinde) Bulunan Özengen Müzik Eğitim Kurslarının Fiziksel Olanaklar ve Temel Materyaller	37
4.1.2. Adana İli Seyhan, Çukurova İlçelerinde Bulunan Özengen Müzik Eğitim Kurslarında Görev Yapan Öğretmen Durum ve Nitelikleri.....	40
4.1.3 Adana ilinde (Seyhan, Çukurova özelinde) bulunan özengen müzik eğitim kurslarındaki öğrenci sayıları.....	44
4.1.4 Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurslarının yıl içerisinde yaptıkları etkinlik sayı ve türleri	44
4.1.5 Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerinin iş hayatında yaşadıkları zorluklar	46
4.2. Özengen Müzik Eğitimi Kurslarında Çalışan Öğretmenlerin Düşünceleri	47
4.2.1. Özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlerin düşünceleri	48
4.2.2 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulgular	49
4.2.3 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin yaşa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular.....	50
4.2.4 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular.....	50
4.2.5 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin çaldıkları enstrüman türleri eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular	51
4.2.6 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin çalıştıkları kursa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular	51
4.3. Öğrencilerin Özengen Müzik Eğitime İlişkin Düşünceleri	52
4.3.1. Öğrencilerin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulgular.....	53
4.3.2 Öğrencilerin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin yaşa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular.....	53
4.3.3 Öğrencilerin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin devam etmekte olduğu kursa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular.....	54
4.3.4 Öğrencilerin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin çaldıkları enstrüman türleri eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular	55

4.4 Velilerin Özenen Müzik Eğitim Kurslarına İlişkin Düşünceleri	55
4.4.1 Velilerin özenen müzik eğitimi kursları hakkındaki düşünceleri	56
4.4.2 Adana İlinde Özenen Müzik Merkezlerindeki Velilerin Özenen Müzik Kurslarına İlişkin Görüşlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması.....	57
4.4.3 Adana İlinde Özenen Müzik Merkezlerindeki Velilerin Özenen Müzik Kurslarına İlişkin Görüşlerinin Çocuklarının Enstrüman Türlerine İlişkin Karşılaştırılması	58
4.4.4 Adana ilinde özenen müzik merkezlerindeki velilerin özenen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin çocuklarının yaşlarına ilişkin karşılaştırılması	58
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	60
5.1. Tartışma ve Sonuç	60
5.2. Öneriler	70
KAYNAKÇA.....	71
EKLER.....	77

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3.1. Özengen müzik eğitimi kurs yöneticileri hakkında genel bilgiler.....	29
Tablo 3.2. Öğretmen cinsiyet frekans tablosu	29
Tablo 3.3. Öğrenci cinsiyet frekans tablosu	29
Tablo 3.4. Veli cinsiyet frekans tablosu	30
Tablo 3.5 Güvenirlilik İstatistiği 1	32
Tablo 3.6 Güvenirlilik İstatistiği 2	32
Tablo 3.7 Güvenirlilik İstatistiği 3	32
Tablo 3.8 Öğretmen Anketine İlişkin Normallik Testi Verileri	33
Tablo 3.9 Öğrenci Anketine İlişkin Normallik Testi Verileri	33
Tablo 3.10 Veli Anketine İlişkin Normallik Testi Verileri	34
Tablo 4.1 Adana ilinde (Seyhan, Çukurova özelinde) bulunan özengen müzik eğitim kurslarının fiziksel olanakları ve temel materyal sayıları	38
Tablo 4.2. Adana ilinde (Seyhan, Çukurova özelinde) bulunan özengen müzik eğitim kurslarında görev yapan öğretmen durum ve nitelikleri	41
Tablo 4.3. Kurslardaki öğrenci sayıları	44
Tablo 4.4. Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurslarının yıl içerisinde yaptıkları etkinlik sayı ve türleri	45
Tablo 4.5. Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerinin iş hayatında yaşadıkları zorluklar	46
Tablo 4.6. Özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlerin düşünceleri.....	48
Tablo 4.7. Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulguların t testi değeri	49
Tablo 4.8. Öğretmen yaş gruplarının ANOVA testi değerleri.....	50
Tablo 4.9. Öğretmenlerin mezuniyet seviyesi T testi değerleri	50
Tablo 4.10. Öğretmenlerin kullandıkları enstrümanların ANOVA testi değerleri	51
Tablo 4.11. Öğretmenlerin bağlı olduğu müzik kursu ANOVA testi değerleri	51
Tablo 4.12. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşünceleri	52
Tablo 4.13. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulgular	53
Tablo 4.14. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin yaşa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular	53
Tablo 4.15. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular	54
Tablo 4.16. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin devam etmekte olduğu kursa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular	54
Tablo 4.17. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çaldıkları enstrüman türleri eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular	55

Tablo 4.18. Velilerin özenen müzik eğitimi kursları hakkındaki düşünceleri.....	56
Tablo 4.19. Adana ilinde özenen müzik merkezlerindeki velilerin özenen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin yaş guruplarına göre karşılaştırılması.....	57
Tablo 4.20. Adana ilinde özenen müzik merkezlerindeki velilerin özenen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin yaş guruplarına göre karşılaştırılması.....	57
Tablo 4.21. Adana ilinde özenen müzik merkezlerindeki velilerin özenen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin çocuklarının enstrüman türlerine ilişkin karşılaştırılması	58
Tablo 4.22. Adana ilinde özenen müzik merkezlerindeki velilerin özenen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin çocuklarının yaşlarına ilişkin karşılaştırılması	58

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

ADANA İLİ SEYHAN VE ÇUKUROVA İLÇELERİNDE VERİLEN ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER başlıklı tez çalışmamın İç Kapak, Özetler, Ekler ve Ana Bölümlerden (Giriş, Alan Yazın, Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuçlar ve Öneriler) oluşan toplam **70** sayfalık kısmına ilişkin, 20/05/2021 tarihinde tez danışmanım tarafından **turnitin** adlı intihal tespit programından aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı **%24** olarak belirlenmiştir.

Uygulanan filtrelemeler:

1. Tez kabul sayfası hariç,
2. Tez çalışması orijinallik raporu sayfası hariç,
3. Bilimsel etik beyannamesi sayfası hariç,
4. Önsöz hariç,
5. İçindekiler hariç,
6. Simgeler ve kısaltmalar hariç,
7. Kaynakça hariç
8. Özgeçmiş hariç,
9. Alıntılar dâhil,
10. 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Uygulama Esaslarını inceledim ve tez çalışmamın, bu uygulama esaslarında belirtilen azami benzerlik oranlarına göre intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

21/05/2021

Arjen SARI

Doç. Dr. Nurtuğ BARIŞERİ AHMETHAN

BİLİMSEL ETİK BEYANNAMESİ

Bu tezin tamamının kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar tüm aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez hazırlama kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını ve bu kaynakların kaynakça listesine eklendiğini beyan ederim.

21/05/2021

Arjen SARI

ÖZET

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı
Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

ADANA İLİ SEYHAN VE ÇUKUROVA İLÇELERİNDE VERİLEN ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLER

Arjen SARI

Bu araştırmada; Adana ili, Seyhan ve Çukurova ilçelerinde hizmet veren özengen müzik eğitimi kurslarına ilişkin, yöneticilerin, öğretmenlerin, özengen müzik eğitiminden faydalanan, öğrenci ve velilerin düşüncelerine ulaşılmıştır. Buna göre kurs sahiplerinin sektör hakkındaki düşünceleri, kursların fiziksel olanakları, çalışan öğretmen sayısı ve niteliği, kayıtlı öğrenci sayısı ve nitelikleri ve yıl içinde yapılan etkinlik sayıları ve türleri incelenmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin çalıştıkları özengen müzik eğitimi kursları ve verdikleri özengen müzik eğitimi hakkındaki düşüncelerine ulaşılmıştır. Araştırmada ayrıca özengen müzik eğitime devam eden öğrencilerin düşünceleri alınmış, bu süreç hakkında velilerin görüşlerine başvurulmuştur. Araştırmada tarama modeli esas alınmıştır. Buna göre, araştırmanın örneklem grubu altı kurs yöneticisi, altmış öğretmen, altmış öğrenci ve altmış veliden oluşmaktadır. Araştırmada özengen müzik eğitimi kursları ve kurs yöneticileri ile ilgili bilgiler yapılandırılmış sorulardan oluşan bir görüşme formu ile toplanmıştır. Öğretmen, öğrenci ve veli düşünceleri ise 5'li Likert-tipi sorulardan oluşan form aracılığıyla toplanmıştır. Veriler SPSS programı kullanılarak istatistiksel metotlarla çözümlenmiştir. Araştırmada kullanılan görüşme formu ise betimsel veri analizi yöntemiyle yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda çalışma grubunda yer alan kurs yöneticilerinin özellikle Covid-19 pandemi koşullarından etkilendiği görülmüştür. Kursların fiziksel imkan ve şartlarının birbirinden farklılık gösterdiği görülmüştür. Bazı kurslarda çalgı eğitimi için önemli olan metronom, ayna, nota sehпасı gibi araç ve materyaller konusunda yetersiz olduğu söylenebilir. Bununla birlikte bu kursların öğrencilerin beklentilerini tam anlamıyla karşılamadığı ancak bu beklentilerin ne ile ilgili olduğuna ilişkin verilere ulaşılmasında bu araştırmanın sınırlı kaldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Özengen müzik eğitimi, müzik eğitimi kursları, Adana.

ABSTRACT

Department of Fine Arts Education
Music Education Program
Master Thesis

OPINIONS ON INFORMAL MUSIC EDUCATION GIVEN IN ADANA SEYHAN AND ÇUKUROVA DISTRICTS

Arjen SARI

In this study; the opinions of course owners, teachers, students and parents were taken about informal music education courses in Adana province, Seyhan and Çukurova districts. Accordingly, the opinions of the course owners about the sector, the physical facilities of the courses, the number and quality of working teachers, the number and qualifications of registered students, and the number and types of activities held during the year were examined. In addition, the teachers' thoughts were taken about the informal music education courses and the informal music education they serve. In the research, the opinions of the students who registered for informal music education were taken, and the opinions of the parents were consulted about this process. The research was designed as survey model. Accordingly, the sample group of the research consists of six course owners, sixty teachers, sixty students and sixty parents. Data about the courses and course owners was collected with an interview form consisting of structured questions. The opinions of teachers, students and parents were collected through a form consisting of 5-point Likert-type questions. The data were analyzed with statistical methods using the SPSS program. The interview form used in the research was made with the descriptive data analysis method. As a result of the research, it was seen that the owners were especially affected by the Covid-19 pandemic conditions. It has been observed that the physical facilities and conditions of the courses differ from each other. Some courses are insufficient in terms of tools and materials such as metronome, mirror, music stand, which are important for instrument training. However, it was seen that these courses did not fully meet the expectations of the students, but this research was limited in reaching the data about what these expectations were about.

Keywords: Informal musical education, music education courses, Adana.

BÖLÜM 1

1.GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

İnsanoğlu eski çağlardan itibaren bir eğitim ve öğretim niteliği içerisinde. Çevreyi tanıma, iletişim kurma, öğrenme, aktarma, araştırma vb. özellikler, tarihte insan yaşantısı içerisinde yer almıştır. İnsan yaparak ve yaşayarak öğrenen bir varlık olduğu için, öğrendiklerini her zaman kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak gerçekleştirmiştir. Eğitimin doğru bir süreçte ilerlemesi için hedefin istendik yönde olması oldukça önemlidir. Eğitimin istendik yönde ilerlememesi durumunda istenilen hedef ve kazanımlar gerçekleştirilemez.

Eğitim alanının bir boyutu olan müzik eğitimi de insan yaşantısında önemli bir yer almaktadır. Uçan tarafından insan yaşantısının vazgeçilmez bir unsuru olan müzik, “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür” şeklinde ifade edilmektedir. “Müzik, özü itibarıyla eğitsel bir nitelik taşır. Herkes, müzikle ilişkisinin biçimine, yönüne, kapsamına ve derecesine göre ondan bir şey alır; bir şey edinir, bir şey kazanır.” (akt. Çetin, 2019, s. 8).

Müzik eğitiminde kazanılan her bilgi edinilen her beceri bir amaca ve kazanıma bağlıdır. Müziğin temel eğitimindeki ilk amacı, müziği çocuğa sevdirmek, müzik anlayışını, ritim ve müzikal işitme konusundaki duyarlılığını artırmaktır. Müzik eğitiminin önemli amaçlarından birisi öncelikle bireyin iç dünyasının güzelliğini dışa vurmasıdır. Dünyaca ünlü müzik eğitimcisi Kodaly “Eskiden çocuğun müzik eğitimi, doğumundan dokuz ay önce başlamalı, diye düşünürdüm. Şimdi aynı düşüncede değilim. Çocukların müzik eğitimi annenin doğumundan dokuz ay önce başlamalı” ifadesiyle bireyin kaliteli ve mutlu olması için müzik eğitiminin önemine vurgu yapmaktadır (Tüzlin, 2019, s. 7). Müzik eğitimi bireyin algı haznesini açar ve kendini ifade etme yeteneği kazandırır. Müzik eğitimi bireyin duygusal anlamda gelişimine katkı sunduğu gibi psikomotor becerilerin de gelişmesine katkı sağlamaktadır.

Müziğin bireyin gelişiminde ve yaşamında önemli bir fonksiyona sahip olması 'Müzik Eğitimi' alanını gerekli kılmıştır. Bu anlamda müzik eğitimi kendi içerisinde

genel mzık eğitimi, mesleki mzık eğitimi ve özengen mzık eğitimi olmak üzere  alana ayrılmaktadır. Genel mzık eğitimi örgün eğitim kapsamında ilkokul, ortaokul ve lisede müfredatında öğretilen eğitimi hedef almaktadır. Mesleki mzık eğitimi ise yine örgün eğitim kapsamında güzel sanatlar liseleri, devlet konservatuarları, mzık ğretmenliği bölümlerinde belirli bir müfredat kapsamında öğretilen eğitimi hedef almaktadır.

Özengen mzık eğitimi Uçan'a göre (1997, 32) müziği maddi bir karşılık beklemeden, sadece zevk ve doyum sağlamak için mzık yapan amatör mzıkiler yetiştirmeyi amaçlar. Özengen türde mzık eğitimi bireylerin okulda müfredat kapsamında yapılan mzık eğitiminin geliştirilmesi konusunda bireylere fayda sağlamaktadır. Ülkemizde ve dünyada bu alanlarda hizmet veren birçok kurs bulunmaktadır. Özengen mzık eğitiminin lkemizde Millî Eğitim Bakanlığına bağlı özel mzık kurslarında, özel kurslarda, derslane ve sanat merkezlerinde yrtldğu görülmektedir.

Milli eğitime bağlı özel mzık kursları; 20.03.2012 tarihli ve 28239 sayılı resm gazetedede; Millî Eğitim Bakanlığı zel ğretim Kursları yönetmeliği 4. madde de tanımlanmıştır. Buna göre "yetenek kursu: Kişilerin, sanatsal ve sportif alanlarda Bakanlıkça belirlenmiş uygun eğitim ortamlarında, öğrenim seviyelerine, ilgi ve isteklerine uygun ğretim programları doğrultusunda, bilgi, beceri, yetenek ve deneyimlerini geliştirdiği, serbest zamanlarını değerlendirdiği çeşitli kurs kapsamındaki özel ğretim kurslarını ifade etmektedir."

Özengen türde mzık eğitimi, örgün eğitim sistemi içerisinde çoğunlukla ilköğretim ve sonrası düzeyinde, genel mzık eğitiminin dışında öğrencinin özel ilgisine ve isteğine bağlı olarak, mzık eğitimcileri tarafından uygulanmaktadır.

Ülkemizde ve dünyada hizmet veren özengen mzık eğitimi kurslarının amacı amatör düzeyde sanatçı, mzık ile uğraşan bireyler kazandırmaktır. Amatör ve profesyonel sanatçı eğitimi günümüzde oldukça çok tartışılan ve ilgi odağı olan bir konu olmuştur. Profesyonel sanatçılar, yaşamını sanatı ile sürdürebilirler. Amatrlerse sanatı herhangi bir kazanç isteği olmadan yaparlar. Say'a göre bir ülkenin müziğinin gelişmesinde profesyonel mzıkilerin katkısı büyüktür. Bununla beraber Say amatrlerinde bu katkıda payı olduğunun belirlemektedir. Say amatörlüğün ciddiyetsizlik

kayıtsızlık ve disiplinsizlikle ilgisi olmadığını belirtir. Hatta amatörlerin profesyonellerden daha fazla zevk sahibi insanlar olabileceğini belirtir (Say, 2010).

Özengen müzik eğitimi insan yaşantısında geçmiş yıllardan itibaren her zaman varlığını korumuştur. Bireyler kendini sanat yönünde daha fazla geliştirmek, sanatla bütünleşip hayata farklı açılardan bakabilmek, kişisel gelişim yönünde ilerlemek ve daha mutlu bir yaşantı sürmek adına özengen türde müzik eğitimi almaktadır. Özengen türde alınan müzik eğitiminde çeşitli enstrüman derslerinin yanı sıra koro ve bireysel ses eğitimi dersleri de verilmektedir.

Günümüzde özengen kurslara ilgi, her geçen gün biraz daha artmaktadır. Aileler çocuklarına iyi bir gelecek ve sağlam temeller oluşturmak, onların algılarını çeşitlendirmek, ilgi yönlerini fazlalaştırmak açısından özengen kurs veren kursları tercih etmektedir. Bu eğilim dünyada olduğu gibi ülkemizde de gelişmektedir. Son dönemlerde özengen eğitim veren kurslar ülkemizde de çoğalmış ve gün geçtikçe çocukların ve ailelerin ilgi odağı alanına girmeye başlamıştır

Özengen türde müzik eğitimi yeteneği keşfedilmemiş bireylerin daha hızlı bir şekilde keşfedilmesi, sanatsal yönden ilerlemek isteyen bireylerin eğitime hızlı erişimi, bireylerin kültürel yönden zenginleşmesi açısından olumlu sonuçlar doğurmaktadır. Bu nedenle bu araştırmada, Adana ili, Seyhan ve Çukurova ilçelerinde hizmet veren özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerinin bu sektör hakkındaki düşünceleri ve sahip oldukları kurslardaki fiziksel olanakları tespit etmek ve bu kurslarda hizmet veren öğretmenlerin özengen müzik eğitimi hakkındaki düşünceleriyle özengen müzik eğitiminden faydalanan, öğrenci ve velilerin düşüncelerine ulaşmak istenmiştir.

Bu çalışmada iki problem cümlesi ortaya konmuştur. Birincisi; Adana ili, Seyhan ve Çukurova ilçelerinde hizmet veren özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerinin bu sektör hakkındaki düşünceleri ve kurslardaki fiziksel olanaklar nedir? İkincisi ise; bu kurslarda hizmet veren öğretmenlerin özengen müzik eğitimi hakkındaki düşünceleriyle özengen müzik eğitiminden faydalanan, öğrenci ve velilerin düşünceleri nedir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın genel amacı; Adana ili, Seyhan ve Çukurova ilçelerinde hizmet veren özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerinin bu sektör hakkındaki düşünceleri ve sahip oldukları kurslardaki fiziksel olanakları tespit etmek ve bu kurslarda hizmet veren öğretmenlerin özengen müzik eğitimi hakkındaki düşünceleriyle özengen müzik eğitiminden faydalanan, öğrenci ve velilerin düşüncelerine ulaşmaktır. Bu amaca ulaşmak için aşağıda belirlenen dört araştırma sorusu ışığında veriler toplanmıştır.

1. Adana ili, Seyhan ve Çukurova ilçelerinde bulunan özengen müzik eğitim kurs sahiplerinin sektör hakkındaki düşünceleri nedir? Sahip oldukları kursun fiziksel olanakları nedir? Kurslarda görev yapan öğretmen sayısı ve niteliği nedir? Kayıtlı öğrenci sayısı ve niteliği nedir? Yaptıkları etkinlik sayıları ve türleri nedir?

2. Öğretmenlerin çalıştıkları özengen müzik eğitimi kursları ve verdikleri özengen müzik eğitimi hakkındaki düşünceleri nedir? Bu düşünceler; cinsiyet, yaş, eğitim durumu, çaldıkları enstrüman ve çalıştıkları kurslara göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

3. Öğrencilerin aldıkları özengen müzik eğitimine ilişkin düşünceleri nedir? Bu düşünceler; cinsiyet, yaş, eğitim durumu, çaldıkları enstrüman ve devam ettikleri eğitim kurslarına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

4. Ailelerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşünceleri nedir? Bu düşünceler; cinsiyet, yaş, çocukların çaldıkları enstrüman ve çocuklarının yaşlarına göre anlamlı bir fark göstermekte midir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde bulunan özengen müzik eğitim kurslarının genel durumunun belirlenmesi açısından önemlidir. Ayrıca bu çalışma Türkiye'deki özengen müzik eğitim kurslarının durumlarının belirlenmesine örnek teşkil edecek bir çalışma olması açısından da önemlidir.

1.4. Varsayımlar

Bu çalışmada;

1. Araştırmanın veri toplama sürecinde verilmiş olan cevapların objektif ve samimi olduğu varsayılmaktadır.

2. Veri toplamak için kullanılacak olan yöntemin, araştırmanın konusuna ve probleminin çözümüne uygun olduğu,
3. Toplanan verilerin ve yarı yapılandırılmış görüşmelerde verilen cevapların gerçekleri yansıttığı,
4. Kullanılan yabancı kaynakların Türkçeye çevirilerinin doğru olarak yapıldığı,
5. Araştırma örnekleminin evreni temsil edecek nitelikte olduğu varsayılmaktadır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma,

1. Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçeleri ile,
2. 2020-2021 yılları arasındaki süre ile,
3. Araştırmada yer alan çalışma gurubu ile,
4. Araştırma için hazırlanmış olan görüşme soruları ve alınan cevaplar ile,
5. Verilerin toplanması ve değerlendirilmesi için kullanılan nitel veri analiz yöntemleri ile,
6. Literatür taraması sonucunda ulaşılabilen kaynaklar ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Özengen müzik eğitimi; : Müziğe özel ilgisi, isteği ve yatkınlığı olup müziği kendisi için bir düşkü (hobi) alanı olarak seçen bireylere yönelik olan eğitim (Uçan, 1997: 7-8).

BÖLÜM 2

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde insan yaşamında kültür ve sanatın önemi, sanat eğitimi, müzik ve işlevleri, müzik eğitimi, müzik eğitimi ve öğretim türleri, müzik eğitiminin boyutları, müziğin insan üzerindeki etkisi, müziksel zeka, müzik dersine ilişkin tutum ve motivasyonun öğrenmeye etkisi, öğrencilerin müzik tercihleri, eğitimde öğretmen özellikleri ve müzik eğitimine yansımaları, ailenin müzik eğitimindeki rolü, özel müzik kursları, halkevleri, belediye topluluklarının misyonu-hizmeti, özengen (amatör) müziğin ülkemizdeki gelişimi, Adana ili ve kültürel müzikal yaşantısı ve bu araştırmaya benzer şekilde yapılmış ilgili araştırmalara değinilmektedir

2.1. İnsan Yaşamında Kültür ve Sanatın Önemi

İnsan, geçmişten günümüze kadar gelen yaşam sürecinde her zaman kendi kültür ve sanat kavramlarını geliştirmeye ve çağdaştırmaya çalışmıştır. Sanat ve kültür ülkelerin yaşam biçimlerini belirler. Bu sebeple sanat ve kültürün her zaman bütün toplumlarda gereken değeri gördüğü düşünülmektedir. İnsan, sanatla birlikte özgürleşir, başka toplumlarla etkileşim içinde olur, bu etkileşim sayesinde gelişir ve çağdaşlaşır. Toplumlar kültür ve sanatlarını bir sonraki nesille bırakmak için her zaman geliştirmişlerdir. Kültürlerine ve sanatlarına önem vermeyen toplumların ileri toplumlardan her zaman geri kaldıkları görülmüştür.

Edman, temelde günlük yaşayışa anlam ve biçim kazandırma çabası sonucunda ortaya çıkan sanatın, yaşantının yoğunlaştırılması, aydınlatılması ve yorumlanması olarak üç işlevinden söz etmektedir. Birçok araştırmacıya göre sanat, sadece duyular için ve hazlara yönelik bir kavram olarak ifade edilirken, diğer araştırmacılara göre bireyin kullandığı tinsel bir dil olarak gösterilir. Kimileri göre sanat, duyuları tetikleyen bir anlatım aracıdır (Bilen, 1995).

Sanat, bireyin yaşantısında en önemli parçalardan biridir. Brommer ve Horn (1995, s. 8) bu önemi şu şekilde vurgular; “insanlar her nereye bakarlarsa baksınlar sanat ve tasarım çalışmalarını görebilirler. Sanat biçimleri ve tasarım ürünleri hemen her gün insanlara, kullandıkları bir sabah kahvaltısı tabağında, elbiselerinde, mobilyalarında, sofrta takımlarında görünür” (akt. Mercin & Alakuş, 2007). Sanat insan

hayatının, toplum kültürünün aynasıdır. Bir toplumun geleneğini, yaşam biçimini, yaşam kurallarını bir ayna gibi yansıtır.

2.2. Sanat Eğitimi

Ertürk'e göre "eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik yönde değişiklikler oluşturma sürecidir." İnsan, doğası gereğince her zaman bir yaşantı halindedir. Eğitim süreci bireyin kendi yaşantısında yaşadığı olaylar, yaşam sürecinde görmüş olduğu örnekler sonucunda şekillenmektedir. Buna bağlı olarak insan yaşamın ve eğitim sürecinin her anında gelecek nesillere örnek olacak davranışlarda bulunur. Eğitim sürecinde davranış çok büyük bir önem taşımaktadır. Çocuklar hem iyi davranışları hem kötü davranışları örnek alarak şekillenirler. Buna bağlı olarak çocuk eğitiminde eğitmenin, ailenin ve toplumun rolü çok önemlidir. Aileler çocuklarını yetiştirirken toplumsal etkenlerden etkilenmektedir (akt. Aslan, 2002). Buna bağlı olarak toplum hem ailenin hem de çocuğun eğitim süreci açısından büyük önem taşımaktadır. Eğitimin geçmişten bugüne kadar toplumda her zaman varlığını koruduğu bilinmektedir.

Eğitimde çağdaş yaklaşımlardan yararlanan ülkelerin sanat eğitimine her zaman büyük ölçüde önem verdiği görülmüştür. Gelişmiş toplumlarda sanat eğitiminin her zaman önemli bulunduğu görülmüştür. Mercin'in (2009, s.1) aktarımında Dewey sanatın bir yaşam hali olduğunu ve bireyin bilincini yeni baştan biçimlendirebilecek edinimleri sağlayan ve böylece duygu üreten; bireyin yaratıcı yönlerini güdüleyen farklı bir etkinliktir. Bununla birlikte sanat, yaşamda var olmak amacıyla sürdürülmekte olan bir deneyim olarak ifade edilebilir. Bu sebeple toplumlar var olabilmek için sanatla uğraşmış ve kendi kültürünü geriden gelen nesillere öğretmişlerdir.

Birçok eğitim alanının bölümlere ayrıldığı gibi sanat eğitimi alanı da kendi içerisinde müzik, resim, dans vb. bölümlere ayrılmaktadır. Bu bölümlerin her birinin amacı bireyin farklı zekâ alanlarını geliştirmektir. Sanat eğitimi içerisindeki bu bölümlerin aynı zamanda kendi içerisinde farklı işlevleri de bulunmaktadır. Günümüzde de içerisinde bulunan bu işlevlerle birlikte milli eğitim müfredatında bireylere kazandırılmaktadır.

2.3. Müzik ve İşlevleri

İnsan yaşamında müziğin farklı işlevlerine değinmek gerekir. Bu işlevlerin, estetiğe dayalı olduğu ve bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel nitelikler taşıdığı söylenebilir. Bireysel işlevler; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel olup, bireyin dengeli, sağlıklı, başarılı, duyarlı ve mutlu olmasını sağlar. Toplumsal işlevler; bireyin toplum içinde anlaşma, kaynaşma, dayanışma, paylaşma, iş birliği içinde olmasını ve bütünleşmesini sağlar. Kültürel işlevler; kültürel özellikleri öğrenip, taşıma, aktarma ve kültürler arası ilişkileri zenginleştirmeyi sağlar. Ekonomik işlevler; sanatı koruyarak, üretim, tüketim, dağıtım ve sergilenişinin yapılmasını sağlar. Eğitimsel işlevler ise, “bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerin düzenli, etkili, verimli olmasını sağlamak amacıyla müziksel öğrenme ve öğretme etkinliklerini kapsar” (Uçan, 1997, s. 13).

Müzik, içerisindeki bu işlevlerle birlikte toplum ve bireyin hayatına hem psikolojik açıdan renk katar hem de toplumları sosyokültürel anlamda birbirine bağlar. Müzik ve beyin üzerine oldukça kapsamlı bilişsel araştırmalar mevcuttur. Beyinde müziğin işlevlerini inceleyen bu araştırmalar bilişsel, duyuşsal ve motor olmak üzere üç ana ögeye vurgu yapmaktadır (akt. Göksel, 2009). Bu bağlamda müzik, içerisinde bulunan işlevler ile birlikte bireyin bilişsel duyuşsal ve motor öğelerinin sistemli ve düzenli çalışmasını da sağlamaktadır.

2.4. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı (ve yöntemli) Müziksel davranışlar kazandırma ve bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı (ve yöntemli) olarak müziksel değişiklikler oluşturma sürecidir. Müzik eğitimi bir amaç olduğu gibi genel eğitim içinde başka alanlarda bir araç olarak kullanılabilir. Örneğin, okullarda kazandırılması istenilen davranışların öğretimi, yabancı dil eğitimi ve psikolojik rahatsızlıkların tedavisi gibi birçok farklı alanda müzik uzun yıllardır kullanılmaktadır. Müziğin bireysel, toplumsal, kültürel ve aynı zamanda da ekonomik etkileri, önemli bir eğitim alanı haline gelmiş olmasındaki etkenler olarak gösterilebilir (Uçan, 1994). İnsan hayatındaki önemini daha önce incelemiş olduğumuz müzik hem bir eğitim sahası alanıdır hem de bir eğitim aracıdır. Bir eğitim sahası/alanı olarak müzik, çağdaş eğitim anlayışına göre, insanın hem zihinsel (bilişsel), hem

ruhsal/duygusal (duyuşsal) hem de kas/psikomotor (devinişsel) yönünden gelişimini sağlar (Küçüköncü, 2007, akt. Ceviz, 2014, s. 8)

Uçan'a (2004) göre eğitiminin en temel dört ana ögesi öğrenci, öğretmen, müzik ve programdır. Bunlara müzik eğitiminin en temel dört birleşeni de denir. Uçanın öğrenci, öğretmen müzik ve program ögesinin dört ana birleşenine ek olarak Gökbudak (2003) bir aktarımında müzik eğitimi sürecinin, daha verimli ve etkili şekilde dönüşmesinde rol oynayan etmenlerden birinin de aile olduğunu vurgulamıştır. Ailelerin çocuklarının ilk ve en etkili öğretmenleri olduğundan, onların edineceği yöntem ve becerilerin ev ortamında daha iyi bir öğrenme aktivitesine dönüşmesine yardımcı olacağına değinmiştir (Gordon, 1997 akt. Gökbudak, s. 559). Müzik eğitiminde ki bu öge veya birleşenler birbirleriyle sürekli etkileşir. Bu süreçte en fazla etkiyi öğretmen sağlar. Bu bakımdan müzik eğitiminde öğretmen ögesi ayrı bir önem taşır. Bu önem müzik öğretmeni yetiştirmeyi gerekli ve zorunlu kılar (Uçan, 2005).

2.4.1. Müzik eğitimcisi nitelikleri

Uçan'a (2006) göre müzik öğretmenliği kendine özgü bir meslektir. Müzik öğretmenliği eğitimi, bu mesleğe yönelen bireyleri müzik eğitiminde yetkinleştirdikten sonra bir müzik eğitimcisi olması sürecidir. Bu süreç müzik öğretmenliğinin gerektirdiği yeterlikler üzerinde odaklanmıştır (Uçan, 2006).

Bir müzik öğretmenin öğrenciyi, müzik gelişim sürecinde en etkili şekilde tanınması ve onun eğitim sürecine olumlu yönde en fazla etki edebilecek aktarımları sağlaması için, hem pedagojik anlamda hem de tecrübe anlamında gerekli bilgiye sahip olması oldukça önemlidir. Kalyoncu' ya (2004, s. 2) göre öğretmen öğrenciyi müziksel gelişim özellikleriyle tanımalı, biçimlendireceği bu materyale özgü öğrenme yaklaşımlarına hakim olmalıdır. Müzik alan bilgisini öğrenciye etkili olarak aktarabilmek ve müziksel beceriler oluşturmak için öğretme ve öğrenme sürecini organize etme, yönetme, yürütme, yönlendirme ve değerlendirmeyi ilgilendiren didaktik ve metodolojik nitelikleri kazanmış olmalıdır.

Kalyoncu' ya (age) göre genel öğretmen yeterliklerini içeren modellerin eğitim bilimsel literatürden müzik eğitimi alanına transferi de tek başına yeterli değildir. Müziğin eğitsel niteliği ve pedagojik özelliklerinin yanında kendi içerisinde alana özgü bir niteliği bulunmaktadır. Nitelikli bir öğretmenin alana hakim bir şekilde eğitim

verebilmesi için bu özelliklere sahip olması son derece önemlidir. Kalyoncu' ya (2004, s. 2) göre günümüzün müzik öğretmeni niteliklerini ortaya koyarken, mevcut sistemin yönetsel düzeyde belirledikleri ve pedagojik tanıtıların yanı sıra, alanın doğası da göz önünde tutulmalıdır.

2.4.2. Müziğin Çocuk Gelişimindeki Etkileri

Müzik eski çağlardan beridir insan için hem iletişim hem de eğitim araçlarından birisi olmuştur. Bu bağlamda müziğin insanı, dil gelişimi, sosyalleşme, psikomotor, bilişsel, anlamda geliştirdiği bilinmektedir. “Müzik, sınıfları, çocukların kendilerini sosyal, duygusal ve akademik anlamda geliştirebilecekleri mutlu ve pozitif öğrenme ortamlarına çevirir. Çocuklara planlanmış ve açık uçlu müziksel etkinlikler yaptırmak, karşılıklı güven ve saygı ortamı yaratmak ve yaratıcılığın zevkini paylaşmak, erken çocukluk dönemindeki büyüme ve gelişimi için temel basamaklardır (Yıldız, 2010). Bu bağlamda müzik eğitiminin bireylerin gelişimi konusunda bir çok fayda sağladığı görülmektedir.

Dil gelişimi müzik eğitimi alan bireyler için önemli bir gelişim alanıdır. En genel çizgileriyle dil, bütün canlılarda görülen bir iletişim aracıdır. Bu yönüyle ele alınınca, anlaşma ve anlatım yöntemi olarak, hayvanlarda ve insanlarda görülen hareketlerin ve çıkarılan seslerin tamamı dil kapsamına girmektedir. (Yapıcı, 2004). “Dil ve müzik birbiriyle ilişkili bir amaca hizmet etmektedir. Müziğinde kendine özgü bir dil yapısı vardır. Kültürün ayrılmaz parçaları olan dil ve müzik, birbirinden bağımsız olarak düşünülemez. Müziğin yapı taşlarından biri olan ses, dil gelişim sisteminde ilk sırada yer alır. Bingöl (2006), yaptığı çalışmada dil ve müzikte belli bir ritmik ve tonal yapının gözlemlenebileceğini, buna karşın dilde dil bilgisi kuralları geçerliken müzikte estetik kurallarının geçerli olduğunu dile getirmiştir. Çocukların dil gelişimleri üzerinde müziğin etkisi yadsınamaz (akt. Türkmen, 2016).

Müzik eğitiminin dil gelişimine katkısı olduğu kadar bireyin sosyal yönden gelişimine de katkısı olduğu bilinmektedir. İnsanlar sosyal varlıklardır ve sosyallığın gerektirdiği şekilde bir arada yaşama eğilimi göstererek, her yaşta ve her durumda sosyalleşmeye ihtiyaç duymaktadırlar (Bacanlı, 2014). İnsanın psikolojik bütünlüğünü tamamlamak için eski çağlardan beridir sosyalleşmeye ihtiyacı olduğu bilinmektedir. Bu bağlamda müziğin insanın sosyalleşmesi ve psikolojik bütünlüğünü

tamamlayabilmesi açısından önemli bir konuma sahip olduğu bilinmektedir. Nitekim müzikle tedavi literatüründe bazı örnekler, grup müziği terapisinin, çocukların sosyal etkileşim ve iletişim kurmalarına etkili bir şekilde yardımcı olabileceğini ortaya koymaktadır. Bir araştırmada ise, müzikle tedavi etkinliğini gözlemleyenlerin etkinliğin özel ihtiyaçları olan çocuklarda oyun ve sosyal etkileşimin başlamasını teşvik ettiği görüşünü paylaştıkları belirtilmektedir (Sakarya, Eğilmez, & Engür, 2019). Müzik aynı zamanda çocukların sosyalleşmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Bunun yanı sıra müzik, çocukların bilişsel kapasitelerinin gelişiminde oldukça etkilidir ve sosyal etkileşimlerde yer alabilmeleri için bir aracı görevi görmektedir. Müzik eğitiminin bireylerin sosyal becerilerini geliştirdiği kadar psikomotor becerilerini de geliştirdiği bilinmektedir.

Psikomotor beceriler genellikle birden çok duyu organı ve kasın koordinasyonu ile sağlanan karmaşık davranışlar bütünüdür. Bireyler psikomotor becerilerini kullanırken birden fazla kas becerisi kullanırlar. Keman çalan bir birey keman çalarken sağ el yay tutma becerisi sarf ederken sol el tuşe üzerinde hareket eder. Aynı zamanda el ve göz koordinasyonunu doğru kullanarak ayakların yere tam basması önemlidir. Psikomotor becerilerin geliştirilmesinde örgütlenme stratejisinin fazlaca yer alması gerekir. Örgütlenme stratejisi, anlamlandırma stratejisiyle iç içe bir görünümde ve birbirine dayalıdır (Saraç, 2003).

Müzik eğitiminin katkı sağladığı alanlardan biriside bireyin bilişsel özellikleridir. Biliş terimi içsel zihin sürecini tanımlamaktadır. Zihnin içindeki birçok şeyi kapsayan geniş bir terimdir. Biliş başlığı altına; dikkat, algı, bellek, okuma ve yazma, problem çözme vb. girmektedir. Müzik eğitimi sürecinde bireyin bilişsel açıdan gelişmiş olmasının da çok önemli bir konumda olduğu bilinmektedir. Bireyin bir enstrümanı icra ederken nüans terimleri ve hız terimlerine dikkat etmesi, müziğin ruhunu ve ritmini algılaması, icra ettiği müziği belleğine taşıması, nota okuyabilmesi, gerektiği zaman gürlük terimleri vb. uyarıları not alabilmesi, eser üzerindeki pasajları yardım almadan kendi başına çözebilmesi bilişsel gelişimle doğru orantılıdır (Sakarya, Eğilmez, & Engür, 2019).

Müzik eğitimi bireylerin bilişsel, sosyal ve dil gelişiminin yanında müziksel zekalarını da geliştiren bir unsurdur. Gardner (1999) zekayı, bir kişinin bir veya birden fazla kültürde değer bulan bir ürün ortaya koyabilme kapasitesi, gerçek hayatta

karşılaştığı problemlere etkili ve verimli çözümler üretebilme becerisi ve çözüme kavuşturulması gereken yeni ve karmaşık yapıları keşfetme yeteneği olarak tanımlamaktadır. Çuhadar (2017) müziksel zekayı, “Ses (ezgi), ritim (süre), tempo (hız), nüans (gürlük), armoni ve müzik formları gibi müziğin çeşitli öğelerini kolaylıkla ayırt etmek ve bellekte tutmak, çalgı çalmada ve şarkı söylemede üstün başarı, beste yapabilme, çeşitli olayların oluşumunu ve işleyişini müziksel bir dille düşünmeye, yorumlamaya ve ifade etmeye çalışma gibi davranışlar, müzik zekasını belirleyen unsurlardır” şeklinde ifade etmiştir.

Black (1997) müziğin diğer zekâ alanlarından özel bir zekâ alanı olduğunu diğer zekâ alanlarına göre daha duygusal ve kültürel ağırlık taşıdığını bazı insanlara yollarını organize etmede, düşünmede ve çalışmalarında yardım ettiğini ve daha da önemlisi diğer zekâ alanlarını da geliştirdiğini belirtmiştir (Çuhadar, 2017). Müzik zekasının bireye bir çok yönden fayda sağladığı bilinmektedir. Çocuklar müzik notalarını öğrenirken, dil yeteneği ile ilgili becerilerini de kullanırlar. Pisagor’dan bu yana müzik ve matematik arasında oran ve model kavramlarındaki yakın birliktelik dikkati çeker. Besteci C. Debussy müziği “seslerin matematiği” olarak tanımlar. Müzik aynı zamanda vücut hareketleriyle de (çalgı çalarken fiziksel bir performans gösterilmesi ve vücudun melodi ve ritme yanıt vermesi gibi) yakın ilişkilidir. Müzik ve dans arasında çok yakın bir ilişki vardır ve bu da bize müzik ile bedensel/devinsel (kinestetik) zeka arasındaki ilişkiyi gösterir (Fisher, 1995, akt. Çuhadar, s. 7). Bireylerin zekalarının baskın olan yanlarının aynı zamanda tutumlarını da etkilediği bilinmektedir

Müziği öğrenmede tutum konusun da oldukça önemlidir. Tutum, “bir bireye atfedilen ve onun bir psikolojik obje ile ilgili düşünce, duygu ve davranışlarını düzenli bir biçimde oluşturan bir eğilimdir”. Bireyin ulaşmak istediği amacına, bu amaca ulaşmak için yapacağı eylemlere, eylemler sonucunda elde edeceği sonuca, kısaca tüm öğrenme durumuna ve buna ek olarak kendi kişilik özelliklerine ilişkin olumlu tutum takınması gerekir. Duruma karşı takınılan olumsuz tutum, bireyin durumu reddetmesi yüzünden durumu irdelemede, bilgi ve becerilerini eylemleri için kullanmada öğrenmeye karşı hazır bulunuşluk ve güdülenmede aşılması güç bir engeldir (Pehlivan, 2008).

Kurtuldu (2011) duyuşsal unsurlardan tutumun, müzik eğitim sürecine doğrudan etki ettiğini ve başarılı bir müzik eğitimi için tutumların geliştirilmesi gerektiğini

belirtip, duyuşsal unsurların müzik eğitimindeki önemi belirtmiştir. Bu bağlamda da, bireylerin müzik eğitimine yönelik duyuşsal unsurlarından olan tutum ve müzik eğitimi arasında önemli bir bağ bulunmaktadır (akt. Varış&Hekim, s. 4). Bu anlamda tutum müzik eğitim sürecinde bireylerin duyuşsal özelliklerine etki etmektedir. Aynı zamanda tutum bireylerin müzik eğitimi sürecinde tercih ettiği müziksel beğenilerine de etki etmektedir.

Müzik beğenisi, bireyin herhangi bir müzik kültürüyle bağlı olmasını gerektirmektedir. Müziksel bir beğenin oluşum süreci öğrencinin içinde yaşadığı toplum, kültür ilişkisine bağlıdır. Öğrenci toplumun ve kültürünün etkisi altında müziksel tercihlerini kendi ölçütlerine göre sağlar. Günümüz toplumunda öğrenciler genel olarak pop müzik kültürüne duyarlı bir süreç geçirmektedirler. Toplumun müziksel tercihleri o toplumu eğiten müzik eğitimcileri tarafından önemli ölçülerde ilişkilendirilmektedir. Bu konuda eğitimcilere düşen en önemli görev öğrencilerin kendi toplum ve kültürel mirasını önemli ölçüde koruyup aktarmaktır (Kamalı & Temiz, 2017).

2.4.3. Ailenin Müzik Eğitimindeki Rolü

Eğitim, günümüzün neslinde çocuğun hem gelişimi hem de psikolojisi açıdan çok büyük bir önem taşımaktadır. İnsan, kendini tanıması, yeni nesille uyum sağlaması açısından eğitime her zaman ihtiyaç duymuştur. Eğitimin en önemli kısmı ailede başlar. Bireyler ailede gördüğü bütün davranışları normal yaşamlarına aktarmaktadırlar. Bu yüzden günümüz toplumunda aile çok büyük bir önem taşımaktadır. Ailelerde, çocuklarını iyi yetiştirebilmek için, eğitime ihtiyaç duyarlar. Bu yüzden eğitim her zaman günümüz toplumunda değerli ve önemli tutulmuştur. Toplumun yaşam biçiminden etkilenen aileler çocuklarını yetiştirme yöntemlerini buna göre düzenler (Aslan, 2002). Müzik eğitimi alan bireylerin aileleri tarafından desteklenmesinin bireyin müziksel gelişimi konusunda olumlu yönde katkılar sunacağı bilinmektedir

Bloom, yetenekli piyanistlerin çoğunun müzisyen olmayan ailelerden çıktığını belirtmiştir. Bu ailelerin tümü çocuklarının müziksel ilgilerini desteklemiştir (Tarman, 2006, akt. Algan, Özkut, Kaya, s. 23). Bu bağlamda ailelerin çocuklarını müzik eğitimi sürecinde olumlu yönde etkilemesinin bireyin eğitim sürecine olumlu yönde bir tutum sağlayacaktır. Suzuki metodunda annenin önemi şöyle dile getirilmiştir:

“Lütfen yeni parçalar öğrenmede çocuklarına yardım edebilmeleri için annelere nota okumayı öğretin. Çocuk çoğunlukla kayıttan dinlemeli, zorlanılan bölümler olursa anne ona yardım etmelidir” (Suzuki, 2007 akt. Algan, Özkut, Kaya, s. 24). Ancak, annelerin özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısında bir işte çalışmaya başlamasıyla bu sorumlulukların Suzuki'nin istediği gibi yerine getirilebilmesi zorlaşmıştır (Kasap, 2005, akt. Algan, Özkut, Kaya, s. 24).

Çocuğun kültürel kişiliği ya da özgün kültürel kimliği, doğduğu andan itibaren ailesinin etkisiyle üyesi bulunduğu toplumun kültürel normları ışığında şekillenmektedir. Yetişkin bir birey olarak gelecekte sahip olacağı “müzikal-kültürel beğenilerin” temeli henüz okul çağına gelmeden, yine aile ve yakın çevresinde atılmaktadır (Paşaoğlu, 2005, akt. Bulut, Altan 2012, s. 239) Bu anlamda aile bireyin kültürel ve müzikal faktörlerinin gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

2.4.4. Müzik Eğitiminin Türleri

Müzik eğitimi farklı toplum ve kültürlerde değişik şekillerde uygulanmaktadır. Bütün gelişmiş toplumlarda ortak amaç müzik eğitiminin, örgün eğitimin bir parçası olarak öğrencilere aktarılmasıdır. Ülkemizde ise müzik eğitimi formel ve formel olmayan olarak örgün ve yaygın eğitim sınırlarında verilmektedir. Türkiye’de verilen müzik eğitimini genel müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve mesleki (profesyonel) müzik eğitimi olarak üç ana başlıkta incelenmektedir (Uçan, 1994) Bu üç ana başlığa göre ;

Genel müzik eğitimi bireyi amatör ve mesleki müzik eğitimine hazırlayan bir süreçtir. Genel müzik eğitiminin en belirgin tanımı okula giden herkese verilen genel bir eğitim olmasıdır. Okullarda verilen genel müzik eğitimiyle okulda tanışan birey, eğitimcilerin doğru yönlendirmeleri sonucu, kendi müzikal ilgi veya yeteneklerinin farkına varabilir Bireyde gelişen bu farkındalık ve beceriler ileride amatör ve mesleki müzik eğitimine yönelmesi bağlamında bir zemin oluşturur. Bu bağlamda genel müzik eğitimi bireyi amatör ve mesleki müzik eğitimine hazırlayan bir süreçtir (Tarman, 2016).

Genel müzik eğitimi ülkemizde okul öncesinden başlayarak öğrencinin okul yaşantısı süresince müzik öğretmenleri tarafından Millî Eğitim Bakanlığı'nın hazırladığı program çerçevesinde yürütülmektedir. Müzik öğretmenleri ilgili üniversitelerin Müzik

Öğretmenliği bölümlerinde dört yıllık bir lisans eğitiminin sonunda okullarda öğretmenlik yapmaya hak kazanırlar. Sezginer'e göre (1989) okullarda uygulanan genel müzik eğitimi, müziği sevdirmeyi, bilinçli bir müzik dinleyicisi olmayı, öğrencileri ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirmeyi, müziksel davranışlar kazandırmayı ve aynı zamanda müzik çalışmaları aracılığı ile Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, milli ve kültürel değerlerine sahip çıkan bireyler yetiştirmeyi, evrensel müzik çalışmalarına ek olarak Türk müziği türleri hakkında öğrencileri bilinçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Uçan'ın (1994) değinmiş olduğu müzik eğitim türleri başlıklarından bir diğeri ise mesleki müzik eğitimidir. Mesleki müzik eğitimi ifadesi müziği bir meslek olarak icra etmek isteyen bireylere yönelik uygulanan eğitimlerin tümünü kapsamaktadır. Mesleki müzik eğitimi almak isteyen bireylerin bu alanda bazı yeterlilikleri veya yeteneği olması gerekmektedir. Bu bağlamda mesleki müzik eğitimi verilen kurslarda öğrenci olabilmek için yapılan müzik yetenek sınavlarında başarılı olmak gerekir (Tarman, 2016).

Türkiye'de mesleki müzik eğitimi veren kurslar, konservatuarlar, güzel sanatlar liseleri, eğitim fakültelerine bağlı müzik eğitimi bölümleri, güzel sanatlar fakültelerine bağlı müzik ve müzik bilimleri bölümleri ve müzik ve sahne sanatları fakülteleri gösterilebilir. Konservatuarlar ve güzel sanatlar fakültelerinin müzik bölümleri müzik, sahne sanatları ve müzikoloji gibi alanlarda eğitimler verilmektedir. Eğitim fakültelerinin müzik öğretmenliği anabilim dalları dört yıllık bir eğitim sonrasında her tür müzik eğitimine yönelik donanımlı müzik eğitimcileri yetiştiren kurslardır. Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı güzel sanatlar liseleri müzik bölümleri ise mesleki müzik eğitimi veren lisans düzeyindeki kurslarda öğrenim göreceğ öğrencilerin alt yapısını oluşturmaktadır. Mesleki müzik eğitiminin amacı müzik öğretmenleri, akademisyenler, profesyonel müzisyenler, sanatçılar kısacası müziği meslek edinmiş bireyler yetiştirmektir (Uçan, 1997).

Uçan (1994)'nin değinmiş olduğu bir diğeri müzik eğitimi türü ise özengen müzik eğitimi türüdür. Bireylerin kendi istekleri doğrultusunda hobi amaçlı aldıkları müzik eğitim türüdür. Uçan'a göre bu eğitim müziğin belli bir dalında kendisini geliştirmek isteyen bireyleri bu alanlarda eğitmeyi, müziksel davranış kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu eğitim özel dersler, özel dershaneler, kurslar, dernekler, halk eğitim

merkezleri ve belediyeler aracılığıyla verilmektedir. Bununla birlikte eğitimin içeriği, niteliği ve verimliliği ile ilgili konularda eksiklikler barındırmaktadır (Uçan, 1997).

Özengen müzik eğitimi diğer bir ifadeyle amatör müzik eğitimi alan bireylerin amacı ruhsal doyuma ulaşmak ve kişisel zevkleri olabilir. Dolayısıyla bu öğrencilerin genel profilini yetenek düzeyleri ölçülmemiş, tamamen kendi istekleri doğrultusunda eğitim almak isteyen öğrencilerden oluşmaktadır. Mesleki müzik eğitimi almış ve bu anlamda üst seviyede bir yerlere gelmiş müzisyenlerin erken dönemlerde özengen müzik eğitimi aldığı görülmektedir. Bu sebeple özengen müzik eğitimi veren kurs veya eğitimcilerin hedefi de bu bireylerle mümkün olduğu kadar ileri düzeyde müzikal davranışlar kazandırmak olmalıdır (Uçan, 1997).

2.5. Müzik Eğitiminin Boyutları

Eğitimin bir parçası olan müzik eğitiminin bütün türlerinde eğitim alan bireylerin, alana özgü olan boyutları etkili bir şekilde geliştirmesi önemlidir. Bu boyutlar şu alt başlıklar halinde incelenebilir.

2.5.1. İşitme ve algılama

Çevremizde çok farklı sesler vardır ve bu sesler, kaba sesler, müzikal sesler, konuşma sesleri olarak üç grupta toplanabilir. Kaba sesler, çocuğun her gün evde, okulda, sokakta, çevrede duyduğu, gök gürültüsü, rüzgâr sesi, yaprak hışırtısı, hayvan sesleri gibi doğada oluşan seslerle, makine ve araçlardan çıkan seslerdir. Müzikal sesler, günlük yaşantıda radyo, televizyon, teyp gibi araçlar yoluyla duyduğumuz seslerdir. Konuşma sesi ise insanın duygu ve düşüncelerini iletirken kullandığı seslerdir. Okulöncesi dönemdeki çocuklar, hafızada tutma yeteneğini kazanarak, bu sesleri dinler, tanır, ses ile kaynağını eşleştirebilirler (Sığırtmaç, 2005, s. 31).

İşitme duyusu bireyin hayatını her anlamda kolaylaştıran dinlediği bir müzikte veya izlediği bir filmdeki olay örüntülerini çözmeye yarayan önemli bir duydur. Kısaca betimlenen işitme ve ona dayalı algılama süreçleri, kuşkusuz daha karmaşık bir nitelik kazanarak, müziksel uyarıların ağı içinde yaşayan bir bireyin müziksel işitme ve ona dayalı müziksel algılama sürecine dönüşür” (Uçan, 1997, s. 18). “Müziğin algılanma ve anımsanmasını başka maddelerin (örneğin sözcükler, resimler, insan isimleri, sayılar) algılanması ve anımsanmasından değişik kılan en önemli etken ise

müziğin çoğu kimse için (uzun bir müzik eğitimi sürecinden geçmemiş kimseler için) sadece duyudan ibaret olmasıdır. Konuşmaların çoğunu sözcük tekrar etmek imkânsız olsa da genelde aynı konuşmayı duyan iki insan değişik şekillerde de olsa o konuşmanın özünü aktarabilirler. Müzikte ise algılama ve anımsama sadece perde, perde aralıkları, tını ve ritim gibi müziğin öğelerinin kendilerini olduğu gibi algılamak ve anımsamakla mümkündür, yani bilmediğimiz bir dilde tekerleme ezberlemek gibi. Yine de perdelerin düzenlenirken ortaya çıkardığı yapı, müziğin nispeten kolay algılanmasına yol açar. Bilmediğimiz bir dildeki tekerlemeyi algılamak ve ezberlemekten daha zordur” (Sazak, 2008).

2.5.2. Çalgı çalma - şarkı söyleme

Çalgı çalma becerisi ve şarkı söyleme becerisi de işitme ve algılama becerisiyle doğrudan ilişkili bir beceridir. Müzik eğitiminin türleri içerisinde yer alan çalgı eğitimi bölümü de mesleki, genel ve özengen türde müzik eğitiminde önemli bir yer kapsamaktadır. “Amatör çalgı eğitimi, insanın kendisini fark etmesi algılayabilmesi, tanıyıp tanımlayabilmesi, var olan becerilerini aldığı eğitim aracılığıyla geliştirmesi ve bu sayede kendisini gerçekleştirme imkânı vermesi bakımından müzik eğitiminin önemli bir boyutudur” (akt. Akgül, 2021, s.502).

Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci, yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır. Müzik eğitiminin boyutlarından biri olan çalgı eğitimine ilişkin amaçlar öğretmen açısından aşağıdaki biçimiyle sıralanabilir:

- Çalgı sevgisini kazandırabilmek,
- Özengen müzik eğitime uzanmak,
- Meslekî müzik eğitime yönlendirmek,
- Çalgı eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkilerini araştırmak,
- Çalgıların çalınma tekniklerine ilişkin bilgi aktarmak,
- Çalgı öğretimini kolaylaştırıcı ve aşama kaydetmeyi sağlayıcı yöntemler geliştirmek.
- Çalgı eğitiminde çalgı terimlerinin öğrenilmesi ve çalgı çalmada gereken tekniklerin kavranması bilişsel alanı,

- Çalgının sevilmesi, çalmaya ilişkin disiplinli çalışmaya yönelik bir tutum geliştirilmesi ve çalgı çalmaya yaşantıda yer verilmesi duyuşsal alanı,
- Çalgı çalmada iki elin eş güdümünün sağlanması, çalgı çalmada karşılaşılan problemleri çözmeye yönelik davranışların kazanılması ise devinişsel alanı kapsamaktadır (Özen, 2004).

2.5.3. Dinleme

Müzik eğitiminin boyutları içerisinde yer alan dinlemede bu alan içerisinde çok önemli bir faktördür. Bir müzik eserinin iyi bir şekilde icra edilebilmesi için öncelikle işitme ve algılama becerisiyle dinlenip daha sonra çalgı çalma ve söyleme ve çalma becerisiyle icra edilmesi gerekmektedir. Gün geçtikçe çağdaşlaşan ve hızlı bir şekilde ilerleyen teknoloji bireylerin dinleme becerilerinin gelişmesini olumlu yönde etkilemektedir.

Nasıl ki diyalog kuran kişilerin kendilerini ifade etmeleri kadar karşısındaki kişileri de dinlemesi ve anlaması son derece önemli ise müzikte de teorik bilgi, teknik bilgi, beceri ve icra becerisinin gelişmesi kadar, müzik dinleme becerilerinin gelişmesi de son derece önemli ve diğer alanlarla (teori, icra, ifade) etkileşimi göz önünde bulundurulduğunda oldukça etkilidir. Peretz ve Zatorre'a (2005) göre müzik dinlemek, müziğin duygusal etkenlerini olduğu kadar zamansal ve armonik yapısını algılamak için seçici dikkat, işitsel hafıza, işitsel ayırım gibi algısal yetenekleri de gerektirir (akt. Miendlarzewaka & Trost, 2014).

2.5.4. Müzik kültürü

Müzik bir dildir. Farklı yörelerden, farklı bölgelerden, farklı ülkelerden, farklı kıtalardan, farklı topluluklardan, farklı toplumlardan, farklı uluslardan; kısacası, farklı kültürlerden farklı insanların buluşabildiği bir dildir. Ulusal duygu, düşünce, tasarım ve izlenimler oluşturması; oluşan ulusal duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri geliştirmesi, doğa, yurt, insan, toplum, ulus sevgisini toplumu oluşturan birey, küme, kesim, kurs ve kuruluşlar arasında yaygınlaştırması, ulusal birliği simgelemesi (ulusal marşlar, ulusal birliği simgeleyen müzikler) ile müzik ulusal işlevlerini yerine getirir (Gürgen, 2006).

Müzik kültürü öğrenme alanları arasında ihmal edilmemesi gereken ve her derste birkaç dakika ayrılması gereken bir alandır. Kültür bir toplumu bir arada tutan en önemli öğelerdendir. Her toplumun kendine özgü bir müziği ve müzik kültürü vardır. Bu kültür öylesine topluma mal olmuştur ki asırlar geçse başka kültürlerle etkileşse bile özünü büyük oranda yitirmez ve varlığını devam ettirebilir. Varlığını devam ettirememesi çok ciddi müdahalelerle olabilir. Müzik kültürü, çeşitli toplumlarla veya öğrencilerin içinde yaşadıkları topluma ait müzikal ürünlerin tanıtılması, kendi kültürlerini oluşturan sanatsal eserlerin çalınması, dinletilmesi, seslendirilmesi vb. çalışmaları kapsamaktadır (Türkmen, 2016).

2.5.5. Müziksel yaratıcılık

Müzik programının ilk ve ortaokul programının bir uzantısı olarak ortaöğretim aşamasında yer alan bu öğrenme alanına yönelik yaratıcılık becerilerini geliştirmeleri, ezgi oluşturmaları ritim eşliği düzenlemeleri, öykü canlandırmaları, beste çalışmaları yapmaları müziği diğer sanat dallarıyla kullanmalarına yönelik çalışmaların yapılması planlanmıştır. Film müzikleriyle yapacakları oyunlar, reklam müzikleri çeşitli şarkı ve türkülerin söz, ritim ve ezgilerini değiştirme çalışmaları bu alana yönelik çalışmalar arasında gösterilebilir. Grup çalışmalarıyla vücut perküsyonu ve ritim çalgıları ile müzik, doğaçlama çalışmaları, sound painting, uygulamaları etkili olmaktadır (Türkmen, 2016, s.40).

2.6. Çalgı Eğitimi

Çalgı çalma, insanın bir müzik aletini kullanması yoluyla müzikle insanı buluşturan ve tanıştıran, insanın kendisiyle özdeşleşip bütünleşmesine kaynaklık eden, ona duygularını ifade edebilme fırsatı tanıyan, onu toplumsal olmaya yönlendiren, çalgı eğitiminin, müzik eğitiminin dolayısıyla müzik sanatının önemli bir uğraş biçimidir (Uslu, 1996 akt: Mete, 2018 S. 7). Çalgı eğitimi bireye sosyokültürel açıdan farkındalık kazandırırken aynı zamanda psikolojik olarak rahatlatır ve kendini ifade edebilme becerisi kazandırmaktadır. Çalgı eğitimi bireylerin ilgi odağı olan bir enstrüman aracılığıyla planlı ve programlı bir istenilen kazanımlara ulaşması sürecidir. Çalgı eğitiminin eğitim sürecinde gerekli teknik ve metotları doğru seçmek önemlidir. Çalgı eğitimi müzik eğitiminde Güzel sanatlar eğitimi veren resmi kurslar, özengen müzik

eğitimi kurslarında belirli bir hedef, program ve kazanım ölçütlerine göre bireylere verilmektedir.

2.6.1. Çalgı eğitiminde kullanılan materyaller

“algı eğitimi bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönlerini bir bütün halinde ele alır. Bu eğitim yolu ile birey teknik bilgi ve beceriler ile estetik değerler kazanır. (Akgöl, Barış. 2007, Akt. Tokatlı 2020 s.20). Çalgı eğitiminde kullanılan materyaller bireylerin teknik bilgi, beceriler ile estetik değerler kazanmasına bir aracılık sağlamaktadır. Çalgı eğitiminde genel anlamda kullanılan materyaller enstrüman, nota sehpası, ayna, metronom ve metotlardan oluşmaktadır. Bu materyaller çalgı eğitiminin en önemli materyalleridir. Çalgı eğitimi sürecinde kullanılan materyallere değinirsek ;

Enstrüman, algı eğitiminin en önemli materyalidir. Çalgı eğitimi sürecinin verimli geçirilmesinde enstrümanın kalitesi büyük ölçüde önem taşımaktadır. Müzik eğitiminde çalgı eğitimi süreci içinde yer alan bireylerin eğitim sürecinde gerekli olan emeği, eforu ve zamanı sarf ederek en verimli biçimde öğrenmeye çalıştığı bir enstrümanın, zaman ayırdığı süre içerisinde çalışma sürecini verimli geçirmesi bakımından öğrencinin ihtiyaç ve taleplerin karşılayabilecek yapıda olması çok önemlidir.

Metronom algı eğitimi sürecinde olan bireylerin ritim ve tartım düzenini oluşturması açısından önemli bir materyal olma özelliği taşımaktadır. Seslerin ve susların süre değerlerinin belirli bir zaman içerisinde sıralanmasına ritim denir. Müziğin hızı tempodur. Tempolar ağır tempo, orta tempo, hızlı tempo olmak üzere üç esas türe ayrılır (Elhankızı, 2018). Metronom bir müzik eserinde hem tempoyu hem de ritmi vermektedir. Bu açıdan metronom çalgı eğitimi sürecinin önemli bir materyalidir.

Metronomun eğitim sürecinde önemli olduğu kadar öğrencinin teknik özelliklerini düzeltebilmesi açısından ayna da önemlidir. Ayna; yaylı, üflemeli, telli algılar ve ses eğitimi için kullanılması faydalı olur. Öğrenci kendini izleyerek fiziksel duruş ve hareketleriyle ilgili kontrollerini yapabilir. Sakatlanmış birçok müzisyenin rahatsızlığının altında yanlış pozisyon yatar. Enstrüman almak sadece notaları öğrenmek ve enstrümanla seslendirmek değil, bir yaşam tarzıdır (Ceyhan, 2014). Öğrenciler enstrüman çalarken ayna sayesinde belirli teknik özelliklerini

düzeltebilmektedir. Bu açıdan ayna çalgı eğitimi sürecinin verimliliğini artırır. Vücudun doğru açıda durması açısından nota sehpa da ayna kadar önemlidir.

Çalgı metotları, çalgı öğretiminde başlangıç aşamasından itibaren kullanılan, kolaydan zora doğru tutarlı bir eğitsel çizgi içeren nota örnekli kitaplardır. Çalgı metotları çağlar içinde geliştirilmiş modern eğitsel kavrayışlarla yenilenmiştir. Çağının tanımı içinde önemli olan, metodun tutarlılık taşıması uygulamadaki sonuçlarıyla uluslararası ölçekte onaylanmasıdır (Say, 2002;124 akt. Başak, Bağcı, Can 2020). Çalgı eğitiminin teknik özelliklerinin şekillenebilmesinde metotlar en önemli katkıyı sağlamaktadır.

2.6.2. Öğrencilerin çalgı eğitimine ilişkin tutumları

Sosyal psikolojinin önemli başlıklarından biri olan tutum; alinyazında, bireylerin davranışlarına yön verebilen psikolojik bir öge olarak tanımlanmaktadır. (Bain, 1930; Phillips, 2003 akt: S. Özmenteş & Özmenteş, 2009 s. 354) Tutumun müzik eğitimi süreci içerisinde olan çalgı eğitiminde öğrencilerin üzerindeki etkisi önemlidir. ”Bireysel çalgı dersleri öğrenciyle öğretmenin birebir iletişim halinde olduğu derslerdir. ”Bireysel çalgı derslerindeki akademik başarıda öğretmenin öğreticilik ve rehberlik rolünün yanında, öğrencinin derse yönelik ilgi, istek, tutum ve bunlara bağlı geliştirdiği öğrenmeye hazır olma hali ile davranış ve çabalarının da etkisi büyüktür (Yalçınkaya, Eldemir, Sömezöz, 2014, s. 1585)

Çalgı eğitiminde öğrencilerin eğitim süreci içerisinde göstermiş oldukları tutumlar bu sürecin verimli bir şekilde atlatılması açısından önem taşımaktadır. Öğrencinin öğretmene ve enstrümanını sevmesi aynı zamanda çalgı eğitimine gösterdiği tutumu da olumlu yönde etkilemektedir. Bu durumdan kaynaklı çalgı eğitimi veren kursların öğrenci motivasyonlarını yeteri düzeyde sağlamaları beraberinde öğrencilerin çalgı eğitimi sürecinde göstermiş oldukları tutumu da önemli ölçüde etkileyecektir.

2.7. Özel Müzik kursları, Halkevleri, Belediye Topluluklarının Misyonu–Hizmeti

“Çağdaş eğitim anlayışı, bilgi aktarımı ile birlikte beceri kazandırmayı, ilgi ve yetenekleri geliştirmeyi, bireyde var olan yaratıcılık yeteneğini açığa çıkararak, topluma yapıcı, yaratıcı ve üretici kişiler kazandırmayı gerek bilim ve teknikte gerekse düşünsel, sanatsal ve kültürel alanda yeni ürünler ortaya çıkaran toplumlara ulaşmayı amaç

edinmektedir” (Aral, 1999). Bu bağlamda müzik eğitimi olanağı sağlayan özel müzik kursları, halkevleri, belediye toplulukları toplumun ve bireyin gelişimi ve yenileşmesi esasında çok önemli bir faktördür. Bireyler bu tür kurslarda bazen belirli ücretler karşılığında bazense ücretsiz olarak sanat ve kültür aktivitelerini yerine getirmektedirler.

Müziğin özengen türünde yaygın eğitim büyük bir önem taşır bireyler özel dersler ve kurslar aracılığıyla müziğin istedikleri alanında eğitim alabilirler. İçerik açısından ele alındığında müzik eğitimi temelde, müziksel işitme, ses, çalgı, müziksel devininim ve ritim müzik bilgisi, yaratıcılık beğeni eğitimi gibi alanları kapsar. Özengen müzik eğitiminin en yaygın alanları çalgı eğitimi, ses eğitimi ve koro eğitimi olarak sıralanabilir.

Bu kurslar okul dışında müzik eğitimi üzerine kendilerini geliştirmek isteyen bireylerin tercih ettiği kursların başında gelmektedir. Özengen türde müzik eğitimi veren kurslar genellikle örgün eğitimden yararlanamayan farklı türdeki yaş gruplarının eğitim olanağı aldığı yaygın eğitim ve özengen eğitimin geliştirici ve değerli bir kursudur.

Müzik dershanelerinin toplumda daha çok kabul görmesi ve sayılarının artması açısından bazı destekler gerekmektedir. Bu kurslar, müzik öğretmenlerinden, çalgı eğitimcilerinden, eğitimci yanı bulunan sanatçılardan, emekli öğretmenlerden, yüksek lisans ve doktora çalışmaları yapan öğrencilerden, eğitimci desteği olarak iyi ve verimli çalışma ortamı elde edebilirler. Müzik dershanelerinde öğreticilik yapan eğitimciler, çevrelerindeki ilgili ve yetenekli insanları müzik eğitimi almaları için bu tür yerlere yönlendirerek, bu kursların yaşamasına ve kalıcı olmasına destek sağlayacaklardır.

Ülkemizde, örgün eğitimin kapsamı içerisinde ortaokul ders programlarındaki müzik ve resim ders saatlerinin az olmasından dolayı sanatsal ve sosyal içerikli eğitim ihtiyaçları, veliler tarafından okul dışında talep görmüştür. Bu tür talepleri genel olarak Millî Eğitim Bakanlığına bağlı özel müzik ve yetenek kursları karşılamaktadır. Bu tür kurslar bir yandan toplumun sanat ve kültür ihtiyacını karşılarlarken bir yandan da sanat ve kültür alanının yetkin olan bireylere istihdam sağlamaktadır.

2.8. Özenen (Amatör) Müziğin Ülkemizdeki Gelişimi

Özenen müzik eğitimi diğer öğretim faaliyetlerine benzer şekilde sürdürülür. Ülkemizde cumhuriyetle birlikte başlayan özenen müzik eğitimi günümüze kadar gelişimini sürdürmüştür. Bu çalışmalara;

- Cumhuriyetin ilk zamanlarında örgün eğitim ve öğretim faaliyetlerine ek olarak koro ve çalgı toplulukları ile ilgili bazı etkinliklere yer verilmesi,
- 1930'lu yıllarda halk evleri etkinlikleri, müzik dernekleri etkinlikleri,
- Folklor derneklerinin etkinlikleri,
- 1960'lı yıllarla birlikte bazı okulların eğitim ve öğretim programlarında planlanan özenen müzik çalışmaları ve etkinlikleri,
- Seçmeli ders olarak ekstra müzik dersleri sunulması,
- Kamu ve özel kuruluşlarda özenen müzik eğitimi çalışmaları etkinlikleri düzenlenmesi örnekleri gösterilebilir.

2.9. Adana İli ve Kültürel Müzikal Yaşantısı

Adana ilinde kültür ve sanat alanının topluma yarar sağlayan birçok kuruluş vardır. Adana'da yaşayan kültür, sanat ve toplum bilinci geçmiş yıllardan günümüze değin büyük bir özenle sürmüş ve sürmeye devam etmektedir. Müzikal alanda da Adana ilinde hizmet veren çeşitlik kurs ve kuruluşlar bulunmaktadır. Bu kurs ve kuruluşlardan bir tanesi olan T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak kurulan Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası, Cumhurbaşkanlığı Devlet Senfoni Orkestrası (CSO), İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası (İDSO) ve İzmir Devlet Senfoni Orkestrası (İZDSO) dan sonra kurulan dördüncü senfoni orkestrasıdır. Resmi olarak 1988 yılında kurulan orkestramız, ilk çalışmalarına 17 kişilik çok küçük bir kadroyla, 1991 yılının son aylarında başlamıştır. İlk konserini 1992 yılında, Adana'nın düşman işgalinden kurtuluş günü olan 5 Ocak'ta gerçekleştirmiştir. Ayrıca Adana ilinde Çukurova Üniversitesine bağlı bulunan bir Konservatuar bulunmaktadır. Belediyenin kendi bünyesinde kurmuş olduğu bir konservatuarda hizmet vermektedir.

Adana, farklı temalarda festivaller organize ederek etkinlik turizmini geliştirmeye çalışan bir kenttir. Uluslararası Altın Koza Film Festivali (22. yılı), Devlet Tiyatroları Sabancı Uluslararası Adana Tiyatro Festivali (17. yılı) ve 13 Kare Sanat Festivali (17. yılı) bunlar arasındadır. Uluslararası Portakal Çiçeği Karnavalı da her yıl

Nisan ayında Adana’da gerçekleştirilen bölgesel bir organizasyondur ve üçüncü yılını doldurmuştur (Karaca, Yıldırım, Çakıcı 2017).

2.10. İlgili Araştırmalar

Bu başlık altında özengen müzik eğitimiyle ilgili ülkemizde ve dünyada yapılan bazı araştırmalar incelenmektedir.

Özeren (2003) “Müzik Eğitiminde Geleneksel Ögelere Yer Verilmesi” adlı bildirisinde, çocukların yerel müziklere olan ilgi ve sevgisinin yabancı ezgilere olan ilgiden daha güçlü olduğunu, bu nedenle geleneksel ezgilerin ulusal müzik eğitiminin önemli bir parçası olduğunu vurgulamıştır.

Özdek (2006) “Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurslarda Klasik Gitar Eğitimi” isimli yüksek lisans tezinde, ülkemizde özengen müzik eğitimi kursları içerisinde klasik gitar eğitiminde kullanılan metot ve yöntemlerin, eğitmen ve öğrenci tutumlarının, hedeflerin ve bu süreçte ortaya çıkan problemlerin belirlenmesini ve konuyla ilgili çözüm önerileri sunulmasını amaçlamıştır. Bu amaçla araştırmayla ilgili kaynaklar incelenerek 6 coğrafi bölgede 16 ilden, müzik eğitimi veren 50 kurstaki 55 klasik gitar eğitimcisine 12 çoktan seçmeli ve 1 açık uçlu toplam 13 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Değerlendirmeler sonunda; özengen müzik eğitimi veren kursların bir araya gelerek kendi kendilerini denetleme sistemini de içeren bir ortak yapıda örgütlenmesinin, bu kursların salt ticari kaygılardan oluşan yaklaşımlardan arındırılmasının ve nitelikli bir özengen müzik eğitimi için alanında yeterli birikime sahip eğitimcilerin bulunduğu bir istihdam ortamının yaratılmasının gerekli olduğu görülmüştür.

Maria Calissendorff’un (2006), “Understanding the learning style of pre-school children learning the violin” (Okul öncesi çocuklarının keman eğitimi sürecindeki öğrenme stilini anlamak) isimli makalesinde, küçük çocukların çalgı eğitimi sürecine ebeveynlerinin dâhil edilmesinin nasıl sonuçlanacağı sorusundan yola çıkılmıştır. Çalışma grubu 5 yaşındaki 6 çocuktan oluşmakta olup, çocuklar ile haftada bir kez, velilerin de dâhil olduğu 45 dakikalık dersler yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda, özellikle küçük yaştaki çocukların çalgı eğitiminde velilerin çok önemli bir rolü olduğu, kendisi de müzisyen olan ya da bir çalgı çalabilen velinin, çocuk için güzel

bir örnek olabileceği, öğretmen ve veli iş birliğinin çocuğun çalgı eğitiminde çok önemli bir yere sahip olduğu belirtilmiştir.

Hancıoğlu (2010) “Ankara’daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kursların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme” isimli çalışmasında, Ankara’daki özengen müzik eğitimi veren kursların eğitim anlayışları ve yönetim biçimlerini incelenmiştir. Elde edilen verilere göre, özengen müzik eğitimi veren kurslarda ortak bir eğitim anlayışı ve öğretim programı olmadığı görülmüştür. Ortak bir öğretim programı ve eğitim anlayışı olsa bile denetimler sadece yönetim tarafından zaman zaman yapılmaktadır. Yönetim kurslarda çalışacak kişileri genellikle mesleki deneyimlerine bakarak almaktadırlar. Fakat kursların yaşadığı ticari kaygı sebebiyle kimi zaman henüz mezun olmamış lisans öğrencileri de kurslarında çalıştırdıkları gözlenmiştir.

Buzduğu (2010) tarafından gerçekleştirilen “Amatör Müzik Eğitime Yönelik Öğretmen ve Öğrenci Tutumları” isimli yüksek lisans tezinde, amatör müzik eğitiminin müziğin bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel işlevlerinin gerçekleşip gerçekleşmediğine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumları belirlenmiştir. Amatör müzik eğitimi veren öğretmenler ve amatör müzik eğitimi alan öğrencilerin tutumlarının belirlenmesi için belli Likert-tipi sorular kullanılmıştır. Veriler frekans ve yüzde olarak gösterilmiş ve yorumlanmıştır. Araştırma verilerinin analizi ile; amatör müzik eğitiminin bireyleri psikolojik açıdan olumlu yönde etkilediği, estetik bakış açılarını geliştirdiği, bireysel başarılarını artırdığı, toplumsal ilişkilerin gelişimine olumlu katkılar sağladığı, toplumsal kültürün kuşaklar arasındaki akışını sağladığı, iş ve istihdam yarattığı, genel ve mesleki müzik eğitime katkı sağlayıp, niteliğini artırdığı gibi sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Orhan (2012) “Yetişkin Öğrencilere Uygulanan Amatör Çalgı Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” isimli çalışmasında, 22 yaş ve sonrasında müziğe amatör olarak eğilen yetişkin öğrencilerin eğitimleri esnasında karşılaşılan fiziksel ve psikolojik sorunlar ile bu sorunların çözümleri üzerinde durmuştur. Araştırma, genel tarama modelinde betimsel bir çalışma olup; nitel verilerin elde edilmesinde kaynak tarama yöntemi kullanılmış, nicel verilerin elde edilmesinde ise yetişkinlerin görüşlerini tespit etmek üzere anket tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonunda; yetişkinlerin çalgılarını çalarken kemik ve kas ağrılarının olduğu, ders dışı

sohbetlerin yetişkinlerin psikolojisini olumlu yönde etkilediği, ders dışı sohbetler ile öğretmenleri ile daha yakın ilişki kurdukları ve bu yakınlığın ders stresini azalttığı gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Ceviz (2014) “Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurslarda Uygulanan Gitar Eğitiminde Kullanılan Kaynakların İncelenmesi” isimli yüksek lisans tezinde, özengen müzik eğitimi veren kurslarda uygulanan gitar eğitiminde kullanılan kaynakları oluşturan metotlar, notalar, gitar eğitimine katkı sağlayan diğer gereçler ve eğitimde uygulanan strateji hakkında görüşme ve anket tekniği kullanarak edinilen bilgileri değerlendirmiştir. Yapılan incelemeler sonucunda, görüşülen 5 eğitmenden 2’si başarılı öğrencilerini mesleki müzik eğitimine yönlendirdiklerini, yine 5 eğitmenden 2’si de gitar eğitiminde Türk bestecilerin eserlerine yer verdiklerini ifade etmişlerdir.

Büyükköse (2016), amatör müzik eğitiminin, ortaokul öğrencilerinin problem çözme becerilerine olan etkisi konusunu işlediği araştırmasında, amatör müzik eğitiminin sadece çalgı çalmaktan veya şarkı söylemekten ibaret olmadığını, öğrencilerin müzik eğitimi yoluyla yaşamlarına yeni değerler ve beceriler katabildiklerini saptamış, bu eğitimin kişisel gelişim açısından bireylere önemli bir fırsat sunduğunu belirtmiştir.

Tepeli (2018) tarafından yapılan çalışmada, Ankara ilinde bulunan özengen müzik eğitimi veren kurslar çok yönlü olarak incelenmiştir. Bu konu ile ilgili çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu oluşturulmuş ve araştırmanın yapıldığı ilde bulunan özengen müzik eğitimi veren kurslara uygulanmıştır. Araştırma sonucunda kurslarda eğitim alan öğrencilerinin büyük çoğunluğunun 6-13 yaş aralıklarında oldukları ancak yetişkinlere yönelik de eğitim programlarının uygulandığı, kurslarda çalışan öğretmenlerin sayılarının ağırlıklı olarak 3-5 arasında değiştiği, kurslarında % 90’na yakınında çalgı eğitiminin verildiği ancak müzik teorisi, müziksel işitme ve solfej eğitiminin düşük düzeyde verildiği görülmüştür. Ayrıca kursların teoride ve uygulamada birçok sorunla karşılaştığı, müfredatın yetersizliğinde, müfredatın izlenişinde ve uygulanışında sorunların olduğu saptanmıştır.

Uyan (2018), müzik eğitimi alma durumu ile akademik performans arasındaki ilişkiyi araştırmak için tarama modeli kullanmıştır. Bu araştırmanın araştırmanın örneklem grubu arasında Ankara'nın 4 farklı bölgesindeki 8 okulda öğrenim gören 6.

sınıf öğrencileri bulunmaktadır. Müzik eğitimi alıp almama durumları öğrencilerin hazırlanan kişisel bilgi formları ve akademik performansları yıl sonu not ortalamalarına göre belirlenmiştir.

Coşkuner ve Güdek (2016) yaygın müzik eğitimi kurslarındaki piyano eğitiminin niteliği, eğitimci ve öğrenci profillerini incelenmiştir. Araştırma, Samsun ilinde bulunan 11 yaygın müzik eğitimi kursundaki 174 piyano öğrencisine ve 14 piyano eğitimcisine uygulanmıştır. Araştırmada verileri toplamak amacıyla anket uygulaması yapılmıştır.

Akınönder (2019), uluslararası sertifikalı programların özengen müzik eğitimindeki yeri ve piyano alanındaki kazanımlar açısından değerlendirilmesi isimli çalışmasında ülkemizde uygulanmakta olan uluslararası geçerliliği olan sertifikalı müzik eğitimi programları arasında yer alan London College of Music (LCM) piyano metotlarının müzikalite bakımından incelenmesi ve bu programların özengen müzik eğitimi alanında eğitim veren öğretmenlerin görüşleri aracılığıyla değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Tokatlı (2020), Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel müzik eğitimi kurslarında keman dersi veren öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları tespit etmeyi ve bilimsel verilere dayalı çözüm önerileri getirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada nitel veri toplama yöntemleri kullanılmıştır. Özengen Müzik Eğitim Kursu'nda keman dersi veren öğretmenlerden oluşan beş grup vardır: "Öğrencilerin karşılaştığı teknik sorunlar", "Kullanılan öğretim yöntemleri", "Öğrenci performansları", "Kurs çalışmaları" ve "Öğrenci ailelerine ilişkin görüşler" ve soruları bilimsel veriler aracılığıyla sonuçta ulaştırmıştır.

Seyhan (2020), Özengen Müzik Eğitiminde Flüt Eğitimcilerinin Kullandıkları Yöntem Ve Tekniklerin İncelenmesi isimli çalışmasının çalışma grubu Ankara ilinin 5 ilçesinde bulunan özengen müzik eğitimi kurslarının eğitimcilerinden oluşmaktadır. Çalışma verileri anket yöntemiyle toplanmış ankette açık uçlu sorulara yer verilmiştir. Anket verileri SPSS programı aracılığıyla analiz edilmiştir.

BÖLÜM 3

3. YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. “Tarama, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle tespit etmeyi amaçlayan araştırma modelidir. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve ordadır. Önemli olan, onu uygun bir şekilde izleyip belgeleyebilmektir” (Karasar, 2008). Tarama modelleri genel tarama, ilişkisel tarama ve örnek olay tarama olarak sınıflandırılmaktadır. Bu araştırmada genel tarama modellerinden tekil tarama modeli ve örnek olay tarama modeli kullanılarak Adana ilinde özengen türde müzik eğitimi veren kursların durumuna ilişkin veri toplanmıştır. Araştırmanın problem cümlesi Adana ilinde ki özengen müzik eğitim kurslarının eğitim öğretim durumlarına ilişkin kurs yöneticisi, öğretmen, öğrenci ve aile görüşleri nasıldır? şeklinde belirlenmiştir. Buna göre öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerine ilişkin veriler, tekil tarama modeli ile toplanırken kurs yöneticileri ile ilgili bilgi örnek olay tarama modeli ile toplanmıştır. “Örnek olay tarama modelleri ile yapılan araştırmalar, genel tarama modelleri ile yapılanlara oranla daha ayrıntılı ve gerçeğe yakın bilgiler verir. Örnek olay taramaları büyük ölçüde, nitel verilerin toplanıp değerlendirildiği araştırmalardır” (Karasar, 2008).

3.2 Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırma Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde özengen müzik eğitim ve öğretimi yapan 6 kursu ile yapılmıştır. Bu kurslardaki 6 kurs yöneticisi 60 öğretmen, 60 öğrenci, 60 veli araştırmanın çalışma gurubunu oluşturmaktadır.

3.2.1. Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurs yöneticileri ile ilgili bilgiler

Tablo 3.1. Özengen müzik eğitimi kurs yöneticileri hakkında genel bilgiler

Kurs İsmi	Yaş	Cinsiyet	Kurs Sahibinin Mezun Olduğu Okul
Kurs 1	37	Erkek	Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi
Kurs 2	54	Erkek	İnönü üniversitesi Müzik Öğretmenliği
Kurs 3	37	Erkek	Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
Kurs 4	54	Erkek	Çukurova Üniversitesi Elektrik Elektronik bölümü ve Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi
Kurs 5	48	Erkek	Çukurova Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği
Kurs 6	34	Kadın	Selçuk Üniversitesi müzik öğretmenliği

Araştırmaya katılan öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin cinsiyet frekans tabloları aşağıda verilmiştir;

Tablo 3.2. Öğretmen cinsiyet frekans tablosu

Cinsiyet	F	%
Kadın	33	%55,0
Erkek	27	%45,0
Toplam	60	%100,0

Tablo 3.2’de görüldüğü üzere araştırmaya 6 özengen müzik kursundan 33 kadın 27 erkek öğretmen katılmıştır. Araştırmaya toplam 60 öğretmen katılmıştır.

Tablo 3.3. Öğrenci cinsiyet frekans tablosu

Cinsiyet	F	%
Kadın	34	%56,7
Erkek	26	%43,3
Toplam	60	%100,0

Araştırmaya 34 kadın 26 erkek öğrenci katılmıştır. Kadınların frekans ortalaması %56,7 Erkeklerin frekans ortalaması ise %43,3’tür

Tablo 3.4. Veli cinsiyet frekans tablosu

Ebeveyn	F	%
Anne	34	%56,7
Baba	26	%43,3
Toplam	60	%100,0

Araştırmaya 34 Anne veli 26 Baba veli katılmıştır. Annelerin frekans ortalaması %56,7 babaların %43,3'tür

3.3 Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Bu araştırmada özengen müzik eğitimi kursları ile ilgili veriler, kurs yöneticilerine verilecek olan yapılandırılmış sorulardan oluşan bir görüşme formu ile toplanmıştır. Bu görüşme formu; kursun fiziksel yapısı, öğretmen sayısı, durumu ve nitelikleri, öğrenci sayısı, yıllık etkinlik sayısı ve kurs yöneticilerinin iş hayatında yaşadıkları sorunlar ile ilgili soruları kapsamıştır. Bu görüşme formunda yer alan yapılandırılmış sorular yüz yüze görüşme ve telefon aracılığıyla yapılmıştır. Bu kapsamda kurs yöneticilerine görüşme 17 soru sorulmuştur.

Öğretmenlerin özengen müzik eğitimi ile ilgili düşünceleri 3 boyutta ele alınmıştır. Kurs ile ilgili düşünceleri, aile-öğrenci ile ilgili düşünceleri ve kendi yeterlilikleri ile ilgili düşünceleri anket formu ile araştırılmıştır. Bu ankette 5'li Likert tipinde 1-Kesinlikle katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3- Kararsızım, 4- Katılıyorum, 5- Kesinlikle Katılıyorum. şıkları kullanılmıştır. Öğretmenlere toplam 7 adet demografik bilgi sorulmuştur. Bu anket toplam 22 sorudan oluşmaktadır.

Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşünceleri öğretmen boyutunda, çalgı çalışma alışkanlıkları boyutunda, çalgısını kullanabilme boyutuna ve müziği meslek olarak seçme boyutunda anket formu ile araştırılmıştır. Bu ankette 5'li Likert tipinde 1-Kesinlikle katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3- Kararsızım, 4- Katılıyorum, 5- Kesinlikle Katılıyorum. Öğrenciye toplam 5 adet demografik bilgi sorulmuştur. Bu anket toplam (14) sorudan oluşmaktadır.

Ailelerin özengen müzik eğitimine ilişkin görüşleri anket formu ile yapılmıştır. Bu formda özengen müzik eğitimi kursları, bu kurslarda görev yapan öğretmenlerin çocuğa ders dışı ve ders içinde gösterdikleri ilgi, çocuklarının müzikteki gelişimi

hakkındaki düşünceleri, kursta yapılan etkinlikler hakkındaki düşünceleri sorulmuştur. Velilerin demografik bilgileri 8 sorudan düşünceleri ise 15 maddeden oluşmaktadır.

Anket formunun geçerliliği içerik-muhteva geçerliliği ile yapılmıştır. Bir ölçme aracının amacına uygun olup olmadığı, ölçülmek istenen alanı temsil edip etmediği sorunu uzman görüşüne göre belirlenir. Bunun için bir grup uzman tarafından ölçmenin amacı ve bu amacın gerektirdiği içerik tahmini yapılarak onları ölçebileceği düşünülen ölçek cümlelerinin listesi hazırlanır (Karasar, 2008). İç geçerlilik için belirtilen bu tanıma göre bu araştırma için oluşturulmuş 3 anket formu Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesinde görev yapan doktor öğretim üyesi ünvanlı, bir ses eğitimcisi ve bir yaylı çalgılar eğitimcisinin uzman görüşüne başvurulmuştur. Öneriler doğrultusunda anket maddelerinde düzenlemeler yapılmıştır.

Araştırmanın güvenilirliği teknik bir sorundur ve yapılan ölçmenin, tesadüfi yanlışlardan arınık olmasıdır. Güvenirlik hesaplanmış bir korelasyon katsayısı (r) ile belirlenir ve 0 ile 1 arasında değişen değerler alır. Değer bire (1.00) yaklaştıkça güvenilirliğin yüksek olduğu kabul edilir (Karasar, 2008). Bu çalışmada kullanılacak veri toplama araçlarının güvenilirlik hesaplamaları bu tanıma göre yapılmıştır. Maddelerin iç tutarlılığının bir ölçüsü olan Cronbach alfa katsayısı, ölçekte bulunan maddelerin homojen yapısını açıklamak veya sorgulamak üzere kullanılır. Cronbach alfa katsayısı yüksek olan ölçekteki maddelerin birbirleriyle tutarlı bir o kadar da aynı özelliği ölçen maddelerden meydana geldiği yorumu yapılır. Cronbach alfa likert tipli ölçeklerde sıklıkla kullanılmaktadır. Cronbach alfa aşağıdaki gibi ifade edilmektedir. ($0 < r_2 < 0.40$ ise güvenilir değil, $0.60 < r_2 < 0.80$ ise oldukça güvenilir, $0.40 < r_2 < 0.60$ ise düşük güvenilirlikte, $0.80 < r_2 < 1.00$ ise yüksek güvenilirlikte)

Buna göre özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlere verilen anket formunun güvenilirlik analizi aşağıdaki tabloda verilmiştir. Ölçeğin Cronbach's alpha değeri 0.762 olduğu için oldukça güvenilir olduğu görülmüştür.

Tablo 3.5 Güvenirlik İstatistiği 1

Cronbach's Alpha	Madde sayısı
0,762	22

Özengen müzik eğitimi kurslarında eğitim alan öğrencilerin bu kurslara ilişkin düşüncelerini soran anket formunun güvenirlik analizi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Verilen anket formunun güvenirlik analizi aşağıdaki tabloda verilmiştir. Anketin Cronbach's alpha değeri 0.828 olduğu için yüksek derecede güvenilir olduğu görülmüştür.

Tablo 3.6 Güvenirlik İstatistiği 2

Cronbach's Alpha	Madde sayısı
0,828	14

Özengen müzik eğitimi kursları hakkındaki veli düşüncelerini soran anket formunun güvenirlik analizi aşağıdaki tabloda verilmiştir. Buna göre anketin 0.838 olduğu için yüksek derecede güvenirlige sahiptir.

Tablo 3.7 Güvenirlik İstatistiği 3

Cronbach's Alpha	Madde sayısı
0,838	15

3.4 Verilerin Çözümlemesi

Bu araştırmada anket ile toplanan veriler SPSS programı kullanılarak istatistiksel metotlarla çözümlenmiştir. Frekans ve yüzde tabloları ile gösterilmiştir. Kurs yöneticileri ile yapılacak görüşmeler betimsel analiz veri çözümleme yöntemi ile yapılmıştır. Betimsel analizde öncelikle bir çerçeve oluşturup bu çerçeveye göre veriler işlenmiştir. Betimsel analizde görüşülen kurs yöneticilerinin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilmiştir. Araştırmada kullanılan anketlerin normallik testleri aşağıda verilmiştir.

Normallik testleri istatistiksel yöntemlerin birçoğu normallik varsayımına dayanır. ANOVA, Regresyon, t testi gibi testler verilerin normal dağılıma sahip olduğu durumlarda kullanılmaktadır. Bu nedenle de analize başlamadan önce veri setinin dağılımının normal olup olmadığının test edilmesi gerekir. Eğer veri setinin dağılımı normal değilse veri seti aşağıda gösterilen alternatif yaklaşımlardan bir tanesi kullanılarak analiz edilmelidir.

Bu alternatif yaklaşımlar;

- Parametrik olmayan teknikler,
- Dayanıklı (Robust) teknikler,
- Dönüşümler olarak belirtilebilir.

Literatüre girmiş birçok normallik varsayımı testi vardır. Bunlar şöyle sıralanabilir:

- Anderson-Darling Testi,
- Shapiro-Wilk Testi,
- Kolmogorov-Smirnov Tek Örnek Testi,
- Pearson Ki Kare Uygunluk Testi,
- Cramer-Von Mises Testi,
- Shapiro-Francia Testi.

Bu testler birbirinin türevi olarak şekilde çoğaltılmıştır. Yani bu listeyi daha da genişletmek mümkündür. Yapılan çalışmalarda ise Shapiro-Wilk testi ve Anderson-Darling testi diğerlerine göre daha güçlü bulunmuştur.

Tablo 3.8. Öğretmen Anketine İlişkin Normallik Testi Verileri

Kişi sayısı	Minimum	Maksimum	Standart sapma	Çarpıklık	Basıklık
60	3,05	4,77	0,415	-,064	-,724

5'li Likert-tipi 22 anket sorusundan oluşan görüş ölçeğinin normallik testi sonucunda normal dağılım kriterlerini sağladığı için parametrik testlere geçilir. Kurtosis ve Skewness (Çarpıklık ve Basıklık) değerleri-1.5 ile +1.5 olduğu zaman normal dağılım olduğu kabul edilmektedir (Tabachnick & Fidell, 2013).

Tablo 3.9. Öğrenci Anketine İlişkin Normallik Testi Verileri

Kişi sayısı	Minimum	Maksimum	Standart sapma	Çarpıklık	Basıklık
60	2,29	4,57	0,582	0,10	-0,645

5'li Likert tipi 14 anket sorusundan oluşan görüş ölçeğinin normallik testi sonucunda normal dağılım kriterlerini sağladığı için parametrik testlere geçilir. Kurtosis ve Skewness (Çarpıklık ve Basıklık) değerleri-1.5 ile +1.5 olduğu zaman normal dağılım olduğu kabul edilmektedir (Tabachnick & Fidell, 2013).

Tablo 3.10. Veli Anketine İlişkin Normallik Testi Verileri

Kişi sayısı	Minimum	Maksimum	Standart sapma	Çarpıklık	Basıklık
60	2,73	5,00	0,60	0,10	-0,645

5'li Likert tipi 15 anket sorusundan oluşan anketin normallik testi sonucunda normal dağılım kriterlerini sağladığı için parametrik testlere geçilir. Kurtosis ve Skewness (Çarpıklık ve Basıklık) değerleri-1.5 ile +1.5 olduğu zaman normal dağılım olduğu kabul edilmektedir (Tabachnick & Fidell, 2013).

Verilerin çözümlenmesinde SPSS 20.0 paket programı kullanılmıştır. Öğretmenlerin müzik ders programı hakkındaki görüşlerini tanımlamak ve incelemek için aritmetik ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistikler uygulanmıştır. Uygulanan ölçek sonrasında öğretmen görüşlerini daha anlaşılır ve kolay tanımlanır hale getirmek amacıyla, veriler üçlü derecelendirme ölçeği kullanılarak çözümlenmiştir. Ankette üç seçenek bulunmaktadır. Bunlar; 1-Kesinlikle katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3- Kararsızım, 4- Katılıyorum, 5- Kesinlikle Katılıyorum. Beşli sıralama ölçeğinde bulunan iki aralık (5-1=4) için aralık katsayıları ise (4/5) 0,80'dir. 1.00-1.80 arası değerler kesinlikle katılmıyorum, 1.80-2.60 arası değerler katılmıyorum ve 2.60-3.40 arası kararsızım, 3.40-4.20 arası katılıyorum ve 4.20-5.00 arası değerler kesinlikle katılıyorum olarak belirlenmiştir. Bağımsız grup ortalamalarını karşılaştırmak için normal dağılım gösteren veriler için T testi ve ANOVA (Analysis of variance) kullanılmıştır. Normal dağılım göstermeyen veriler için Mann Whitney-U ve Kruskal Wallis istatistikleri yapılmıştır. Bağımsız grup ortalamaları anlamlılık testleri için ön şart ölçek verilerinin aralıklı ya da oransal olması ve normal dağılıma sahip olmasıdır. Eşit aralık ölçeğinden elde edilen verilerin normal dağılıma sahip olması şartına bakmak için ise öğretmenlerin müzik öğretim programının uygulanabilirliği hakkındaki görüşleri hakkındaki puanlarının çarpıklık, basıklık katsayıları ve Kolmogorov-Smirnov değerleri hesaplanmıştır.

BÖLÜM 4

4. BULGULAR

Bulgular bölümünde Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerindeki özengen müzik eğitim kurslarının; öncelikle fiziksel olanakları, öğretmen nitelik ve sayıları, öğrenci profilleri, etkinlik durumları, kurs yöneticilerinin profilleri, kurs yönetiminde yaşanan problemler betimlenmiştir. Daha sonra bu kurslarda çalışan öğretmenlerin düşünceleri ve özengen müzik eğitimi hakkındaki aile ve öğrencilerin düşünceleri istatistik analizlerle yer almıştır.

4.1. Adana İlinde Faaliyet Gösteren Özengen Müzik Eğitim Kursları

Bu bölümde araştırmanın örneklem bölümünde yer alan kurslar hakkında araştırmacının yorumlayıcı perspektifiyle bir betimleme yapılmıştır. Betimlemede bir karşılaştırma yapmak amaçlanmamış sadece araştırmacının kurslar hakkındaki genel düşünceleri aktararak bir resim ortaya konulmak istenmiştir.

Kurs 1; Adana ilinin Çukurova ilçesinde yer almaktadır. Kurs 13/02/2014 tarihinde kurulmuştur. Kursun bulunduğu konumun sosyoekonomik durumu yüksek bireylerin yer aldığı bir konumda olduğu gözlemlenmiştir. Kursun ortalama 10 yıllık bir bina içerisinde, birinci katta yer aldığı, ayrıca kursta bir sekreter bulunduğu, kursta veli ve öğrencilerin dinlenebilmeleri açısından geniş ve ferah bir balkon bulunduğu gözlemlenmiştir. Kursun en belirgin özelliklerinden birisinin odalarının geniş ve ferah olmasıdır. Kursun içerisinde öğrencilerin piyano derslerini sağlıklı bir şekilde yürütebilmeleri açısından odaların buna uygun tasarlandığı gözlemlenmiştir. Odalarda öğrencilerin motivasyonlarının yüksek derecede tutulabilmesi için çeşitli bestecilerin resimlerinin yer aldığı aynı zamanda kursun 2 konuttan oluştuğu ve kurs çalışanlarının öğrenci ve öğretmenlere güler yüzlü davranmakta olduğu, öğrencilerin bilişsel becerilerinin artması yönünde çaba sarf ettiği gözlemlenmiştir. Aynı zamanda kursta hijyen faktörüne dikkat edildiği gözlemlenmiştir.

Kurs 2; Adana ilinin Seyhan ilçesinde yer almaktadır. Kurs 23/11/2015 tarihinde kurulmuştur. Kursun bulunduğu konumdaki bireylerin sosyoekonomik durumlarının orta düzeyde olduğu söylenebilir. Kurs ortalama 15 yıllık bir apartman içerisinde yer almaktadır. Aynı zamanda kursta öğrencilerin ders programlarını oluşturmak için bir

sekreter bulunmaktadır. Kursta geniş bir teras ve velilerin dinlenebilecekleri bir oda bulunmaktadır. Kurs odalarının orta derecede büyüklükte olduğu, öğrencilerin rahat edebileceği bir durumda olduğu gözlemlenmiştir aynı zamanda kurs içerisinde kursa ait piyanoların odalarda öğrencilerin kullanımına açık olduğu gözlemlenmiştir. Kursta enstrüman odalarının içerisinde enstrümanlarla ilgili bilgilerin yazılı olduğu görseller bulunduğu gözlemlenmiştir. Kurs çalışanlarının veli ve öğrencilere güler yüzlü davrandığı, öğrencilerin motivasyonun yüksek düzeyde tutulması için mücadele ettiği gözlemlenmiştir.

Kurs 3; Adana ilinin Seyhan ilçesinde yer almaktadır. Kurs 01/01/2011 tarihinde kurulmuştur. Kursun bulunduğu konumun sosyoekonomik durumu yüksek bazlı bireylerin yer aldığı bir konumda olduğu gözlemlenmiştir. Kursun bir bina içerisinde yer aldığı ve kursta veliler için bir bekleme odasının olduğu gözlemlenmiştir. Kursun odalarının öğrenci ve öğretmenlerin rahat ve kaliteli bir şekilde ders işlemeleri için uygun konuma getirildiği gözlemlenmiştir. Odalarda öğrencilerin motivasyonlarının yüksek derecede tutulabilmesi için çeşitli bestecilerin resimlerinin yer aldığı aynı zamanda kurs çalışanlarının öğrenci ve öğretmenlere güler yüzlü davranmakta olduğu öğrencilerin bilişsel becerilerinin artması yönünde çaba sarf ettiği gözlemlenmiştir aynı zamanda kursun hijyen faktörüne dikkat ettiği de gözlemlenmiştir

Kurs 4; Adana ilinin Seyhan ilçesinde yer almaktadır. Kurs 04/02/2012 tarihinde kurulmuştur. Kursun bulunduğu konumun sosyoekonomik durumu yüksek bazlı bireylerin yer aldığı bir konumda olduğu gözlemlenmiştir. Kursun bir binanın giriş katında yer aldığı ve 2 kattan oluştuğu gözlemlenmiştir. Kursun odalarının steril, öğrenci ve öğretmenlerin rahat ve kaliteli bir şekilde ders işlemeleri için uygun konuma getirildiği gözlemlenmiştir. Odalarda Öğrencilerin ruhsal durumlarını iyileştirmek açısından çeşitli tablo ve biblolar yer aldığı aynı zamanda kurs çalışanlarının öğrenci ve öğretmenlere güler yüzlü davranmakta olduğu, öğrencilerin bilişsel becerilerinin yanında psikomotor ve devinişsel becerilerinin artması yönünde çaba sarf ettiği gözlemlenmiştir. Aynı zamanda kursun hijyen faktörüne dikkat ettiği de gözlemlenmiştir.

Kurs 5, Adana ilinin Seyhan ilçesinde yer almaktadır. Kurs 17/10/2017 tarihinde kurulmuştur. Kursun bulunduğu konumun sosyoekonomik durumu düşük bazlı bireylerin yer aldığı bir konumda olduğu gözlemlenmiştir. Kursun bir zemin katında yer

aldığı gözlemlenmiştir. Kursun odalarının steril olduğu, kurs odalarının küçük fakat öğrenci öğretmenin rahat ders işleyebileceği konumda olduğu gözlemlenmiştir. Kurs çalışanlarının öğrenci ve öğretmenlere güler yüzlü davranmakta olduğu, öğrencilerin bilişsel becerilerinin artması yönünde çaba sarf ettiği gözlemlenmiştir. Aynı zamanda kursun hijyen faktörüne dikkat ettiği de gözlemlenmiştir.

Kurs 6; Adana ilinin Çukurova ilçesinde yer almaktadır. Kurs 01/10/2020 tarihinde kurulmuştur. Kursun bulunduğu konumun sosyoekonomik durumu yüksek bazı bireylerin yer aldığı bir konumda olduğu gözlemlenmiştir. Kursun ortalama 5-10 yıllık bir site içerisinde yer aldığı ve kursta öğrencilerin ders saatlerini ayarlamak için bir sekreter bulunduğu, ayrıca kursta veliler için bir bekleme odasının olduğu gözlemlenmiştir. Kursun odaları çok geniş yapıda olduğu gözlemlenmiştir. Kurs aynı zamanda bale merkezi olarak kullanıldığından kaynaklı odalarda büyük çaplı aynalar bulunmaktadır aynı zamanda kurs çalışanlarının öğrenci ve öğretmenlere güler yüzlü davranmakta olduğu, kurs içerisinde öğrencilerin müzikalitetlerinin artması için müzik öğretimi yöntemlerinden Orff eğitimi, Preschool Prodigies eğitimi uygulanmaktadır. Öğrencilerin bilişsel becerilerinin yanında devinışsel ve psikomotor becerilerinin artması yönünde çaba sarf ettiği gözlemlenmiştir aynı zamanda kursun hijyen faktörüne dikkat ettiği de gözlemlenmiştir.

4.1.1 Adana İlinde (Seyhan, Çukurova Özelinde) Bulunan Özengen Müzik Eğitim Kurslarının Fiziksel Olanaklar ve Temel Materyaller

Bu bölümde kurslardaki fiziksel imkanlar ve müzik eğitiminde kullanılan temel materyallerin sayıları verilmiştir. Bu bulgular kurs müdürleriyle yapılan görüşme sonucunda ortaya çıkmıştır

Tablo 11 Adana ilinde (Seyhan, Çukurova özelinde) bulunan özengen müzik eğitim kurslarının fiziksel olanakları ve temel materyal sayıları

Kurs ismi	Derslik Sayısı	Piyano Sayısı	Nota Sehпасı Sayısı	Ayna Sayısı	Enstrüman sayısı	Metronom /akort cihazı sayısı	Müzik kitapları
Kurs 1	7	4	6	3	12	8	13
Kurs 2	7	7	18	2	14	16	30
Kurs 3	5	3	7	4	11	13	20
Kurs 4	5	5	5	2	10	10	50
Kurs 5	4	1	4	1	7	1	8
Kurs 6	3	1	3	2	3	2	60

Adana ilinde hizmet vermekte olan kurs 1'in yöneticisi ile yaptığımız görüşmede kursta 7 adet derslik bulunduğu, kursta 4 adet piyano bulunduğu bu piyanoların akustik piyano olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca kursta öğrencilerin notaya bakarken daha rahat olmalarını sağlamak amacıyla 6 adet nota sehпасı bulundurduğunu, kursta enstrüman çalarken teknik beceri kontrolü için mutlaka 3 adet ayna bulundurduğunu, ifade etmiştir. Ayrıca kursta 6 adet gitar 4 adet bağlama 2 adet keman olmak üzere toplam 12 adet enstrüman bulunduğunu, öğrencilerin enstrüman çalarken akortlarının doğru olması ve çalıştıkları eser ve etütlerin doğru bir metronomda ilerletmelerini sağlamak amacıyla 8 adet metronomlu akort cihazı bulunduğunu ayrıca kurstaki öğrencilerin müzikalite bilgilerini üst seviyede tutma açısından 3 adet müzikoloji konulu kitaplar 10 adet piyano metodu olmak üzere toplam 13 adet müzik kitabı bulundurduğunu ifade etmiştir.

Kurs 2'nin kurucusu ise kursta 7 adet derslik bulundurduğunu, 7 adet akustik piyano bulundurduğunu, 18 adet nota sehпасı bulundurduğunu, kursunda özellikle keman, gitar, flüt derslerinin teknik kontrolü için 2 adet ayna bulundurduğunu ifade etmiştir. Ayrıca kursta 5 adet gitar 5 adet bağlama 4 adet keman olmak üzere toplam 14 adet enstrüman bulunduğunu, öğrencilerin enstrüman çalarken akortlarının doğru olması ve çalıştıkları eser ve etütlerin doğru bir metronomda ilerletmelerini sağlamak amacıyla 16 adet metronomlu akort cihazı bulunduğunu ayrıca kurstaki öğrencilerin müzikalite bilgilerini üst seviyede tutma açısından 5 adet müzikoloji konulu kitaplar 5 adet keman metodu 10 adet piyano metodu, 10 adet gitar metodu olmak üzere toplam 30 adet müzik kitabı bulundurduğunu ifade etmiştir.

Kurs 3'ün yöneticisi ile görüşme süreci içerisinde kurs içerisinde 5 adet derslik bulunduğunu, 3 adet akustik piyano bulunduğunu, 7 adet şef nota sehпасı bulunduğunu, kurs içerisinde teknik beceri kontrolü için 4 adet ayna bulundurduğunu ifade etmiştir. Ayrıca kursta 5 adet gitar 5 adet bağlama 1 adet keman olmak üzere toplam 11 adet enstrüman bulunduğunu, öğrencilerin enstrüman çalarken akortlarının doğru olması ve çalıştıkları eser ve etütlerin doğru bir metronomda ilerletmelerini sağlamak amacıyla 13 adet metronomlu akort cihazı bulunduğunu ayrıca kurstaki öğrencilerin müzikalite bilgilerini üst seviyede tutma açısından 5 adet müzikoloji konulu kitaplar 10 adet piyano, 5 adet keman metodu olmak üzere toplam 20 adet müzik kitabı bulundurduğunu ifade etmiştir

Kurs 4'ün kurucusu ise kursta 4 adet derslik bulundurduğunu, 1 adet elektronik piyano bulundurduğunu, 4 adet nota sehпасı bulundurduğunu ifade etmiştir ayrıca kursunda teknik beceri kontrolü için 1 adet ayna bulundurduğunu ifade etmiştir. Ayrıca kursta 5 adet gitar 4 adet bağlama 1 adet keman olmak üzere toplam 10 adet enstrüman bulunduğunu, öğrencilerin enstrüman çalarken akortlarının doğru olması ve çalıştıkları eser ve etütlerin doğru bir metronomda ilerletmelerini sağlamak amacıyla 10 adet metronomlu akort cihazı bulunduğunu ayrıca kurstaki öğrencilerin müzikalite bilgilerini üst seviyede tutma açısından 20 adet müzikoloji konulu kitaplar 20 adet piyano metodu, 10 adet keman metodu olmak üzere toplam 50 adet müzik kitabı bulundurduğunu ifade etmiştir,

Kurs 5'in kurucusu ile yaptığımız görüşmede ise kurs içerisinde 5 adet derslik bulunduğunu, 5 adet akustik piyano bulunduğunu, 5 adet şef nota sehпасı bulunduğunu kurs içerisinde teknik beceri kontrolü için 1 adet ayna bulundurduğunu ifade etmiştir. Ayrıca kursta 2 adet gitar 5 adet bağlama toplam 7 adet enstrüman bulunduğunu, öğrencilerin enstrüman çalarken akortlarının doğru olması ve çalıştıkları eser ve etütlerin doğru bir metronomda ilerletmelerini sağlamak amacıyla 1 adet metronomlu akort cihazı bulunduğunu ayrıca kurstaki öğrencilerin müzikalite bilgilerini üst seviyede tutma açısından 3 adet müzikoloji konulu kitaplar 10 adet piyano metodu olmak üzere toplam 8 adet müzik kitabı bulundurduğunu ifade etmiştir.

Kurs 6'nın kurucusu ile görüşmemizde ise kurs içerisinde 3 adet derslik bulunduğunu, 1 adet elektronik piyano bulunduğunu, 3 adet şef nota sehпасı bulunduğunu kurs içerisinde teknik beceri kontrolü için 2 adet ayna bulundurduğunu

ifade etmiştir. Ayrıca kursta 2 adet gitar 1 adet bağlama toplam 3 adet enstrüman bulunduğunu, öğrencilerin enstrüman çalarken akortlarının doğru olması ve çalıştıkları eser ve etütlerin doğru bir metronomda ilerletmelerini sağlamak amacıyla 2 adet metronomlu akort cihazı bulunduğunu ayrıca kurstaki öğrencilerin müzikalite bilgilerini üst seviyede tutma açısından bir kütüphanesi bulunmakta ayrıca büyük bir bölümü müzikoloji kitaplarından oluşan toplam 60 müzik kitabı bulunmaktadır

4.1.2 Adana İli Seyhan, Çukurova İlçelerinde Bulunan Özengen Müzik Eğitim Kurslarında Görev Yapan Öğretmen Durum ve Nitelikleri

Bu bölüm bulguları; kurslarda görev yapan öğretmenlerin sayısı, branşları, haftada girdikleri ders sayısı ve öğretmenlerin seçiminde hangi kriterlerin önemli olduğuna ilişkin bilgiler verilmiştir. Bu bulgular kurs müdürleriyle yapılan görüşme sonucunda ortaya çıkmıştır.

Tablo 4.2. Adana ilinde (Seyhan, Çukurova özelinde) bulunan özengen müzik eğitim kurslarında görev yapan öğretmen durum ve nitelikleri

Kurs İsmi	Öğretmen sayısı	Branşları	Ders sayısı	Ders saati	Seçim standartları	Eğitim Durumları
Kurs 1	8	Piyano, bateri, bağlama, flüt, klarnet, resim, keman	10 saat	50 dk.	Müzik alanlarından mezun olması önemlidir	G.S.F., Konservatuar, Eğitim Fakültesi
Kurs 2	11	Keman, çello, flüt, gitar, piyano, bateri, bağlama	12 saat	60 dk	Müzik alanlarından mezun olması önemlidir	G.S.F., Konservatuar, Eğitim Fakültesi
Kurs 3	22	Keman, çello, flüt, gitar, piyano, bateri, bağlama	12 saat	50 dk	Akademik becerilerinin yeterli düzeyde olması önemlidir	Konservatuar
Kurs 4	12	Keman, çello, flüt, gitar, piyano, bateri, bağlama	10 saat	50 dk	Pedagojik formasyonunun bulunması önemlidir	Konservatuar
Kurs 5	3	Piyano, bateri, bağlama, flüt, keman	10 saat	60 dk	Müzik alanlarından mezun olması önemlidir	G.S.F., Eğitim Fakültesi
Kurs 6	4	Keman, çello, gitar, piyano, bağlama	12-15 saat	55 dk	Kendi branşından mezun olması önemlidir	Konservatuar, Eğitim Fakültesi

Kurs 1'in kurucusu çalıştırdıkları öğretmen niteliği konusunda gerçekleştirdiğimiz görüşmede kurstaki öğretmen sayısının 8 hizmet veren öğretmenlerin resim ve müzik branşlarında eğitimciler olduğu. Müzik branşında piyano, keman bateri, bağlama, flüt ve klarnet alanlarında eğitimcilerin hizmet verdiğini ifade etmiştir. Ayrıca Kursta hizmet veren öğretmenler haftalık 10 saat derse girdiğini, eğitimcilerin her öğrenciyle haftada 1 saat ayda 4 saat ders yaptıklarını, Kursta işlenen bir ders süresinin 50 dk. Olduğunu ifade etmiştir. Kurs yöneticisi yaptığımız görüşmede kurs içerisine öğretmen seçerken bireysel olarak mezun olduğu okulun güzel sanatlar fakültesi, konservatuar ve müzik öğretmenliği okullarından olmasına, akademik becerilerinin yeterli düzede olmasına dikkat ettiğini ifade etmiştir. Kurs yöneticisi kursunda hizmet veren eğitimcilerinin mesleki müzik eğitimi kurslarının genel olarak konservatuar bölümü mezunları olduğunu, müzik öğretmenliği bölümünden mezun olan eğitimlerinde görev yaptığını ifade etmiştir.

Kurs 2'nin kurs yöneticisi ile çalıştırdıkları öğretmen niteliği konusunda gerçekleştirdiğimiz görüşme sürecinde kurs içerisinde 11 eğitmen bulunduğunu bu eğitmenlerin Çukurova devlet senfoni orkestrasından gelen öğretmenlerin keman ve viyolonsel branşında eğitim verdiğini flüt, gitar, piyano, vurmali çalgılar, bağlama eğitmenlerinin bulunduğunu kursta her dersin branş öğretmenin kendi branşı bazında eğitim verdiğini bir öğretmenin aynı anda 2 branşta eğitim vermediğini ifade etmiştir. Ayrıca kursta çalışan eğitmenlerin haftalık 12 saat, her öğrenciyle haftada bir kez olmak üzere ayda toplam 4 derse girdiğini ifade etmiştir. Eğitmenlerin kursta 1 ders süresini 50 dk. ile sınırlandırdığını ifade etmiştir. Ayrıca kurs yöneticisi kursa eğitmen olarak seçmiş olduğu eğitmenlerin Mezun olduğu okulun güzel sanatlar fakültesi, konservatuvar ve müzik öğretmenliği okullarından olmasına dikkat ettiğini. Akademik becerilerinin yeterli düzede olmasına dikkat ettiğini, kursta bulunan eğitmenlerin mesleki müzik eğitimi kurslarının güzel sanalar fakültesi, konservatuvarın müzik bölümlerinden mezun olan Eğitim fakültesi müzik öğretmenliği bölümlerinden mezun olan eğitimcilere yer verdiğini ifade etmiştir.

Kurs 3'ün kurucusu ile çalıştırdıkları öğretmen niteliği konusunda gerçekleştirdiğimiz görüşme sürecinde kurs içerisinde 22 öğretmen bulunduğunu, kursta her türlü enstrüman eğitiminin bulunduğunu, ayrıca kursta çalışan eğitmenlerin haftalık 12 saat, her öğrenciyle haftada bir kez olmak üzere ayda toplam 4 derse girdiğini ifade etmiştir. Eğitmenlerin kursta 1 ders süresini 60 dk. ile sınırlandırdığını ifade etmiştir. Ayrıca kurs yöneticisi kursa öğretmen olarak seçmiş olduğu kişilerin akademik becerilerinin yeterli düzede olmasına dikkat ettiğini, kursta bulunan eğitmenlerin genelinin konservatuvar bölümü mezunları olduğunu fakat müzik öğretmenliği ve güzel sanatlar fakültesi bölümü mezunlarına da kursunda yer verdiğini bu türde okullardan mezun olan eğitmenlerini küçük yaş gruplarıyla daha fazla çalıştıklarını ifade etmiştir.

Kurs 4'ün kurucusu kurs yöneticisi ile çalıştırdıkları öğretmen niteliği konusunda gerçekleştirdiğimiz görüşme sürecinde kurs içerisinde COVID-19 salgın sürecinden kaynaklı 1 öğretmen bulunduğunu, kursta çalışır durumda olan eğitmenin branşının piyano olduğunu ifade etmiştir pandemi öncesinde keman, gitar, bağlama, bateri flüt gibi enstrümanların eğitiminin bulunduğunu, ayrıca kursta çalışan eğitmenlerin haftalık 10 saat, her öğrenciyle haftada bir kez olmak üzere ayda toplam 4 derse girdiğini ifade etmiştir. Öğretmenlerin kursta 1 ders süresini 50 dk. ile sınırlandırdığını ifade etmiştir. Ayrıca kurs yöneticisi kursa eğitmen olarak seçmiş

olduğu kişilerin pedagojik formasyonlarının olmasına, tecrübeli eğitmen olmasına dikkat ettiğini, kursta bulunan eğitmenlerin konservatuar bđlümlelerinden mezun olduklarını ifade etmiştir.

Kurs 5'in kurucusu kurs yöneticisi ile çalıştırdıkları öğretmen niteliği konusunda gerçekleştirdiğimiz görüşme sürecinde kurs içerisinde 3 öğretmen bulunduğunu, kursta gitar, piyano, bateri, keman bağlama enstrüman eğitiminin bulunduğunu, ayrıca kursta çalışan öğretmenlerin haftalık 10 saat, her öğrenciyle haftada bir kez olmak üzere ayda toplam 4 derse girdiğini ifade etmiştir. Eğitmenlerin kursta 1 ders süresini 50 dk. İle sınırlandırdığını ifade etmiştir. Ayrıca kurs yöneticisi kursa eğitmen olarak seçmiş olduğu kişilerin Müzik öğretmenliği bđlümünden mezun olması kriterine dikkat ettiğini, kursta bulunan eğitmenlerin güzel Sanatlar Fakültesi ve müzik Öğretmenliği bđlümlelerinden mezun olduklarını ifade etmiştir.

Kurs 6'nın kurs yöneticisi ile çalıştırdıkları öğretmen niteliği konusunda gerçekleştirdiğimiz görüşme sürecinde kurs içerisinde 4 eğitmen bulunduğunu, kursta gitar, piyano, keman enstrüman eğitiminin bulunduğunu, ayrıca kursta çalışan öğretmenlerin haftalık olarak girdikleri ders saatinin 12-15 saat arasında değiştiğini, her öğrenciyle haftada bir kez olmak üzere ayda toplam 4 derse girdiğini ifade etmiştir. Eğitmenlerin kursta 1 ders süresini 55 dk. İle sınırlandırdığını ifade etmiştir. Ayrıca Fulya Hanım kursa eğitmen olarak seçmiş olduğu kişilerin kendi ana sanat dallarından mezun olması kriterine dikkat ettiğini, kursta bulunan eğitmenlerin Konservatuar ve Müzik Öğretmenliği bđlümlelerinden mezun olduklarını ifade etmiştir.

4.1.3 Adana ilinde (Seyhan, Çukurova özelinde) bulunan özengen müzik eğitim kurslarındaki öğrenci sayıları

Bu bölüm bulguları; kurs müdürleriyle yapılan görüşmede verilen sayılardır.

Tablo 4.3. Kurslardaki öğrenci sayıları

Kurs	Öğrenci Sayısı
Kurs 1	60
Kurs 2	50
Kurs 3	280
Kurs 4	50
Kurs 5	50
Kurs 6	30

Adana ilinde hizmet vermekte olan kurs 1'in yöneticisi ile kurs içerisinde kayıtlı bulunan öğrenci sayısının COVID-19 pandemi süreci içerisinde çok fazla öğrenci kaybettiği için öğrenci sayısının 60'a düştüğünü ifade etmiştir. Kurs 2'nin yöneticisi ise COVID-19 pandemi koşullarından kaynaklı 50 kişi olduğunu bunların sadece 25 tanesinin yüz yüze derse devam ettiğinin 25 öğrencinin ise pandemi koşullarından kaynaklı online olarak derslere devam ettiğini ifade etmiştir. Kurs 3'ün kurucusu Atilla Bey ise kursta 280 öğrencinin kayıtlı olduğunu ifade etmiştir. Kurs 4'ün yöneticisi ise kursta 40 öğrencinin kayıtlı bulunduğunu ifade etmiştir. Kurs 5'in ise kursta 50 öğrencinin kayıtlı bulunduğunu ifade etmiştir. Kurs 6'nın yöneticisi kurslarında 30 öğrencinin kayıtlı bulunduğunu ifade etmiştir.

4.1.4 Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurslarının yıl içerisinde yaptıkları etkinlik sayı ve türleri

Bu bölüm bulguları; Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurslarının yıl içerisinde yaptıkları etkinlik sayı ve türleri yer alacaktır.

Tablo 4.4. Adana ilinde bulunan özegen müzik eğitimi kurslarının yıl içerisinde yaptıkları etkinlik sayısı ve türleri

Kurs	Etkinlik Sayısı	Etkinlik Türleri
Kurs 1	1	Solo- Düet- Orkestra
Kurs 2	3	Piyano dinletisi-Çalgıların karma olduğu dinletiler-Koro dinletisi, Orkestra Dinletisi
Kurs 3	2	Bireysel dinletiler-Düet dinletileri
Kurs 4	1	Bireysel dinletiler
Kurs 5	1	Bireysel dinleti-Koro dinletileri -Orkestra dinletileri
Kurs 6	1	Bireysel dinleti

Kurs 1 'in kurucusu kursun yıl içerisinde yaptığı etkinlik sayısı ve etkinlik türü konusu ile ilgili yaptığımız görüşme sürecinde yıl içerisinde 1 etkinlik yaptığını etkinlik içerisinde solo düet orkestra performansları sergilendiğini belirtmiştir.

Kurs 2'nin kurucusu Ergün Bey kursun yıl içerisinde yaptığı etkinlik sayısı ve etkinlik türü konusu ile ilgili yaptığımız görüşme sürecinde yıl içerisinde kursta yıl içerisinde en az 3 etkinlik yapıldığını, yılda bir sefer kesinlikle piyano dinletisi yapıldığını bunun yanında çalgıların karma olduğu dinletilerin yapıldığını bunun yanında o yıl içerisinde koro dersi açılmışsa bu etkinlik içinde yer verildiğini. Orkestra etkinliğini her yıl kesinlikle yapıldığını ifade etmiştir.

Kurs 3' ün kurucusu kursun yıl içerisinde yaptığı etkinlik sayısı ve etkinlik türü konusu ile ilgili yaptığımız görüşme sürecinde yıl içerisinde 2 etkinlik yaptığını bunların bireysel dinleti ve düet dinletilerinden oluştuğunu ifade etmiştir.

Kurs 4' ün kurucusu kursun yıl içerisinde yaptığı etkinlik sayısı ve etkinlik türü konusu ile ilgili yaptığımız görüşme sürecinde yıl içerisinde 1 etkinlik yaptığını bunların solo ve bireysel şeklinde yapıldığını ifade etmiştir.

Kurs 5'in kurucusu kursun yıl içerisinde yaptığı etkinlik sayısı ve etkinlik türü konusu ile ilgili yaptığımız görüşme sürecinde yıl içerisinde 1 etkinlik yaptığını bunların bireysel dinleti, koro, orkestra şeklinde yapıldığını ifade etmiştir.

Kurs 6' nın kurucusu yıl içerisinde 1 etkinlik çıkardıklarını henüz yeni bir kurs olmalarından dolayı etkinlik türlerinin yalnızca bireysel dinletiler olduğunun ifade etmiştir.

4.1.5 Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerinin iş hayatında yaşadıkları zorluklar

Bu bölüm bulguları Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerinin iş hayatında yaşadıkları zorluklardan oluşmaktadır.

Tablo 4.5. Adana ilinde bulunan özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerinin iş hayatında yaşadıkları zorluklar

Kurs İsmi	Karşılaşılan Zorluklar
Kurs 1	
Kurs 2	Kurs giderlerinin karşılanması konusunda maddi sorunlar Veli ve öğrencilerin dersleri düzenli bir şekilde takip etmemeleri konusunda sorunlar
Kurs 3	Veli ve öğrencilerin dersleri düzenli bir şekilde takip etmemeleri konusunda sorunlar Kurs giderlerinin karşılanması konusunda maddi sorunlar Kurslar arası rekabet sorunu
Kurs 4	Mali konularda zorluk sorunu
Kurs 5	Kaçak kursların getirmiş olduğu rekabet sorunu. Yönetmeliklerin teorikte gerçekçi fakat uygulamada gerçekçi olmadığı Personel bulma konusunda karşılaşılan zorluklar
Kurs 6	Covid-19 kaynaklı maddi ve manevi sorunlar yaşıyor. Veli ve öğrencilerin dersleri düzenli bir şekilde takip etmemeleri konusunda sorunlar

Adana ilinde bulunan kurs 1'in kurucusu yaptığımız görüşmede bu kursu yönetirken herhangi bir desteği bu alandaki kurslar olarak alamadıklarını. Pandemi dönemi içerisinde öğrenci sayısının azalmasıyla birlikte maalesef giderlerini karşılayamadıklarını, veli ve öğrencilerin kursa düzenli devam etmemelerinin kursu ekonomik boyutta sekteye uğrattığını belirtmiştir.

Adana ilinde bulunan kurs 2'nin kurucusu bu kursu yönetirken en fazla karşılaştığı zorluğun veli ve öğrencilerin kursa düzenli bir şekilde gelmeme durumları olduğunu öğrencilerin ders yoğunluklarından kaynaklı enstrüman eğitimlerine yeterli derecede zaman ayırmadığını. Bu sorunun hem eğitimcilerinin hem kendisinin motivasyonunu düşürdüğünü, yeterli maddi destek alamadıklarını. Bu konuda da çok fazla zorlandıklarını, kurslar arası rekabetten kaynaklı maddi olarak veliden yeterli miktarı alamadıklarını ifade etmiştir.

Adana ilinde bulunan kurs 3'ün kurucusu kursu açmayı ve çalıştırmayı çok istediği için karşılaştığı zorluklarla başa çıkabildiğini düşündüğünü, özengen türde kursların özel olduğu için elbette ücret kazandıklarını ücret kazanılan her meslekte olduğu gibi gerek mali gerek milli eğitimin zorluk düzeyinin olduğunu, kursu yönetirken devletten cüzi bir miktarda yardım aldığını fakat alınan yardımın yeterli olmadığını ifade etmiştir.

Adana ilinde bulunan kurs 4 'ün kurucusu ile yaptığımız görüşmede özengen eğitim yönetmeliklerinin uygulamanın dışında olduğunu yapılabiliğinin sorgulanmadığını, Özengen müzik eğitimi kurslarındaki kaçak olarak çalışan kurslardan yana sıkıntılar yaşadığını kaçak kursların kurs içereside verilen vergilerden muaf olduğunu ve milli eğitimin standartlarına uymadığını kendisinin kursunun resmi ve milli eğitimin standartlarına uygun olduğunu bu durumda ekonomik olarak aynı şartlarda eğitim verilmediğini kaçak olan kurslarda vergi yükümlülüğünün olmaması haksız bir rekabet doğurduğunu özellikle fiyat rekabeti konusunda çok sıkıntı yaşandığını, kursun personel bulabilme konularında da çok sıkıntılar yaşadığını kaliteli personellerin genel anlamda devlet okullarında bulunduğunu üniversitelerde akademisyen olduğunu bu kişilerin devlete bağlı kurslarda sigortalı çalışan olması nedeni ile bu tür kurslarda çalışma imkânının olmadığını milli eğitimin bu konularda bir desteğinin bulunmadığını atanamayan öğretmenlerin bu kurslarda istihdam edilmesi ile bu sorunların ortadan kalka bileceğini, ifade etmiştir.

Kurs 5'in kurucusu ile yaptığımız görüşmede COVID-19 salgınından kaynaklı kursun sıkıntıya girdiğini ifade etmiştir.

Kurs 6'nın kurucusu veli ve öğrencilerin dersleri düzenli bir şekilde takip etmemeleri konusunda zaman problemleri yaşandığını bu durumun öğretmenin programını bozduğunu yaşadığı ve önemli bulduğu sıkıntının bu konu olduğunu ifade etmiştir.

4.2. Özengen Müzik Eğitimi Kurslarında Çalışan Öğretmenlerin Düşünceleri

Bu bölümde araştırmanın örneklem bölümünde yer alan özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlerin; öğrenci, aile ve kurs hakkındaki düşünceleri anket formu ile toplanmış ve istatistik veri analizi teknikleriyle çözümlenmiştir. Bu bölümde ilk olarak öğretmenlerin düşüncelerinin her bir madde için ortalaması verilmiştir. Daha

sonraki bölümlerde bu düşüncelerde cinsiyet, yaş, eğitim durumları, çaldıkları enstrüman, çalıştıkları kursa bağlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir.

4.2.1. Özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlerin düşünceleri

Tablo 4.6. Özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlerin düşünceleri

Tanımlayıcı İstatistik	N	XX	SS
1. Çalıştığım kursun olanakları benim için yeterlidir.	60	4,0333	1,26178
2. Çalıştığım kursta üretken olurum.	60	4,2833	,95831
3. Kursum benim motivasyonumu arttırıcı desteklemelerde bulunur	60	3,9833	,89237
4. Kursum öğretimim için etkili olabilecek gerekli olanakları sağlar.	60	3,8833	,82527
5. Kurstan aldığım maaş beni tatmin eder.	60	2,7500	1,48009
6. Çalıştığım kurs beni müzik eğitimciliğim konusunda tecrübelerimi arttırır.	60	4,0000	,88298
7. Kursta öğrenci yetiştirirken çağdaş müzik eğitimi yaklaşımlarından yararlanırım.	60	4,2667	,70990
8. Pedagojik formasyon bilgilerim yeterlidir.	60	4,4000	,92425
9. Kendimi enstrüman eğitimciliği konusunda yeterli bulurum.	60	4,2000	,70830
10. Eğitimciliğim sürecinde uzman görüşlerine başvururum .	60	4,5667	,62073
11. Bu kursta yetiştirdiğim öğrenciler belirlediğim müzikal hedeflere ulaşırlar.	60	3,8833	1,02662
12. Öğrencilerim için gerekli çalışma programı hazırlarım	60	4,4500	,69927
13. Öğrencilerimin motivasyonunu destekleyici etkinlikler yaparım.	60	4,0833	,94406
14. Velilerim, öğrencilerimin bireysel çalışmalarında yeterli motivasyon desteğini gösterir.	60	3,7500	1,06763
15. Veliler çocuklarının gelişimi konusunda işbirlikli hareket ederler.	60	3,7333	1,02290
16. Veliler çocuklarının gelişimi konusunda tatmin	60	3,9333	,98921

	olurlar.			
17.	Veliler çocuklarının gelişiminde maddi ve manevi desteklerini sağlarlar.	60	3,9167	1,04625
18.	Öğrencilerim ders etkinliklerine severek ve isteyerek katılırlar.	60	4,2667	,79972
19.	Öğrencilerim ders dışındaki zamanlarda enstrümanına yeterli vakit ayırırlar.	60	3,4167	1,15409
20.	Öğrencilerim uygulama yaptığı konusunda araştırma yaparlar.	60	3,0000	1,31484
21.	Öğrencilerim ödev ile ilgili sorumluluklarını bilirler .	60	3,2500	1,20205
22.	Kurstaki öğrencilerimin gelişimleri beni tatmin eder.	60	3,2667	1,33869

Tablo 4.6' da görüldüğü üzere kurslarda eğitim veren öğretmenlerin anket analizleri değerlendirildiğinde öğretmenlerin 1-2-6-7-8-9-10-12-13 maddelerine olumlu yönde cevap verdiği 5. Madde konusunda olumsuz yönde cevap verdiği (3-4-11-16-17-20-21-22) maddelerine kararsızım yönünde cevap verdiği bulgusuna ulaşılmıştır.

4.2.2 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.7. Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulguların t testi değeri

Cinsiyet	N	X	SS	F	P
Kadın	33	3,9174	,44687	2,447	,423
Erkek	27	3,8300	,37728		

Tablo 4.7'de öğretmenlerin cinsiyete göre memnuniyeti karşılaştırıldığında kadınlar ($X=3,9174$), erkekler ise ($X=3,83$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyet düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla bağımsız gruplar için t testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda cinsiyete göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

4.2.3 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin yaşa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.8. Öğretmen yaş gruplarının ANOVA testi değerleri

Yaş	N	X	SS	F	P
21-25	31	3,8534	,36187	,390	,815
26-30	12	3,8485	,43956		
31-35	8	3,9545	,46987		
36-40	5	3,8091	,69487		
41 ve üstü	4	4,0909	,36174		

Tablo 4.8’de öğretmenlerin yaş gruplarına göre düşünceleri karşılaştırıldığında 21-25 yaş ($X=3,8534$), 26-30 yaş ($X=3,8485$), 31-35 yaş ($X=3,9545$), 36-40 yaş ($X=3,8091$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş grubu düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda yaş gruplarına göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

4.2.4 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.9. Öğretmenlerin mezuniyet seviyesi T testi değerleri

Eğitim_durumu	N	X	SS	F	P
Lisans	48	3,8078	,40809	,387	,008
Yüksek Lisans	12	4,1591	,32921		

Tablo 4.9’da öğretmenlerin mezuniyet seviyesine göre görüşleri karşılaştırıldığında lisans mezunları ($X=3,8078$), yüksek lisans mezunları ise ($X=4,1591$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin mezuniyet seviyesi düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda mezuniyet seviyesine göre anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Yüksek lisans mezunu öğretmenlerin çalıştıkları özengen müzik eğitimi kurslarında lisans mezunu öğretmenlerden daha memnun oldukları gözlemlenmiştir.

4.2.5 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çaldıkları enstrüman türleri eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.10. Öğretmenlerin kullandıkları enstrümanların ANOVA testi değerleri

Enstrüman türü	N	X	SS	F	P
Yaylı	15	3,8697	,49072	,776	,545
Üflemeli	10	3,7227	,31085		
Telli	16	3,8466	,33644		
Vurmalı	8	3,9716	,42636		
Şan	4	4,0000	,39452		
Tuşlu	7	4,0130	,57897		

Tablo 4.10’da öğretmenlerin kullandıkları enstrümana göre düşünceleri karşılaştırıldığında yaylı enstrüman kullanan öğretmenlerin ($X=3,8697$), üflemeli enstrüman ($X=3,7227$), telli enstrüman ($X=3,8466$), vurmalı enstrüman ($X=3,9716$), şan ($X=4,0$) ve tuşlu enstrüman ise ($X=4,0130$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin enstrüman türü düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda enstrüman türüne göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

4.2.6 Müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çalıştıkları kursa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.11. Öğretmenlerin bağlı olduğu müzik kursu ANOVA testi değerleri

Müzik kursu	N	X	SS	F	P
Kurs 1	10	3,8409	,41175	1,649	0,163
Kurs 2	10	4,0773	,33474		
Kurs 3	10	3,9818	,41945		
Kurs 4	10	3,6136	,37559		
Kurs 5	10	3,9591	,45829		
Kurs 6	10	3,7955	,41838		

Tablo 4.11’de öğretmenlerin müzik kursuna göre görüşleri karşılaştırıldığında kurs 1 ($X=3,8409$), kurs 2 ($X=4,0773$), kurs 3 ($X=3,9818$), kurs 4 ($X=3,6136$), kurs 5 ($X=3,9591$) ve kurs 6 ise ($X=3,7955$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin çalıştıkları müzik kursu düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda bağlı olunan kursa göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

4.3. Öğrencilerin Özegen Müzik Eğitime İlişkin Düşünceleri

Tablo 4.12. Öğrencilerin özegen müzik eğitimine ilişkin düşünceleri

Tanımlayıcı İstatistik	N	XX	SS
1. Ders yaptığım sınıfın fiziksel ve görsel ortamı motivasyonumu artırır.	60	3,4667	1,37121
2. Özel müzik eğitimi kursu arzu ettiğim sanatsal ortamı bana sunar.	60	3,7333	1,05552
3. Bu kursa gelirken mutlu olarak gelirim	60	4,1167	,76117
4. Bu kurs beni müzik eğitimi konusunda geliştirir	60	3,9833	,79173
5. Bu kursta katıldığım etkinlikler sayesinde özgüvenim artar.	60	3,4333	1,28045
6. Bu kurs müzik eğitimi konusunda tüm imkanları sağlar .	60	3,2667	1,00620
7. Kurs çalışanlarından istediğim desteği alırım.	60	4,1000	,77460
8. Kurs bana yaptığım etkinlikleri sergilemem için imkan yaratır.	60	3,3833	1,23634
9. Öğretmenim benim için gerekli motivasyonu sağlar.	60	4,1833	,77002
10. Öğretmenim benim için çalışma programımı söyler.	60	4,2500	,77295
11. Öğretmenim derslerde benimle birlikte enstrümanını çalar .	60	4,1500	,97120
12. Öğretmenim ders sürecini benim için eğlenceli bir duruma getirir.	60	4,1000	,81719
13. Öğretmenime ders süreci dışında da ulaşım gerekli desteği alırım.	60	3,9167	1,02992
14. Kurs bana diğer öğrencilerle etkileşim kurmamı sağlar.	60	3,5000	1,59979

Tablo 4.12’de görüldüğü üzere öğrenci anket bulgularına göre (3-7-9-11-12) maddeleri olumlu yönde, 1-2-4-5-6-8-13-14 maddeleri kararsızım yönünde cevaplandığı bulgusuna ulaşılmıştır.

4.3.1. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.13. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Cinsiyet	N	X	SS	F	P
Kadın	34	3,7941	,59859	,825	,617
Erkek	26	3,8709	,56965		

Tablo 4.13’de öğrencilerin müzik kursuna göre görüşleri karşılaştırıldığında Kadınlar ($X=3,7941$), Erkekler ise ($X=3,8709$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyet düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla t testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda cinsiyete göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

4.3.2 Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin yaşa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.14. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin yaşa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Yaş	N	X	SS	F	P
7-12 yaş	9	4,0000	,29233	,358	,783
13-17 yaş	22	3,8214	,62455		
18-22 yaş	16	3,7455	,63351		
23 ve üstü	13	3,8187	,62923		

Tablo 4.14’de öğrencilerin yaş gruplarına göre görüşleri karşılaştırıldığında 7-12 yaş ($X=4,0$), 13-17yaş ($X=3,8214$), 18-22 yaş ($X=3,7455$), 23 ve üstü yaş ($X=3,8187$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş grubu düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda yaş grubuna göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

4.3.3 Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.15. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Öğrenim durumu	<i>N</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
İlkokul	8	4,0446	,27779	5,008	,004
Ortaokul	21	3,8946	,57349		
Lise	8	3,1607	,50760		
Lisans	23	3,9224	,55867		

Tablo 4.15’de öğrencilerin öğrenim durumlarına göre görüşleri karşılaştırıldığında ilkokul ($X=4,0446$), ortaokul ($X=3,8946$), lise ($X=3,1607$) ve lisans ($X=3,9224$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin öğrenim durumu düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda öğrenim durumuna göre anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Lise öğrencisi katılımcıların eğitim aldıkları müzik kurslarından diğer katılımcılara göre daha az memnun oldukları gözlemlenmiştir (Scheffe test).

4.3.3 Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin devam etmekte olduğu kursa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.16. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin devam etmekte olduğu kursa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Müzik kursu	<i>N</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Kurs 1	10	3,4929	,57975	5,296	,000
Kurs 2	10	3,7357	,53985		
Kurs 3	10	3,9357	,65331		
Kurs 4	10	3,3643	,46101		
Kurs 5	10	4,2786	,13235		
Kurs 6	10	4,1571	,45650		

Tablo 4.16’da öğrencilerin müzik kurslarına göre görüşleri karşılaştırıldığında kurs 1 ($X=3,4929$), kurs 2 ($X=3,7357$), kurs 3 ($X=3,9357$), kurs 4 ($X=3,3643$), Çukurova ($X=4,2786$) ve Nüans Müzik ise (4,1571) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin müzik kursu düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda müzik kursuna göre anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,05$). Çukurova Müzik kursunda eğitim alan öğrencilerin diğer müzik kurslarında eğitim alan öğrencilerden daha memnun oldukları gözlemlenmiştir (Scheffe test).

4.3.4 Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çaldıkları enstrüman türleri eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Tablo 4.17. Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çaldıkları enstrüman türleri eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular

Enstrüman	<i>N</i>	<i>X</i>	<i>SS</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
Yaylı çalgılar	14	3,9439	,49739	1,324	,268
Üflemeli çalgılar	10	3,8286	,56364		
Telli çalgılar	6	3,6667	,53769		
Vurmalı çalgılar	6	4,1429	,48655		
Şan	5	3,3286	,63608		
Tuşlu çalgılar	19	3,8233	,64610		

Tablo 4.17’de öğrencilerin kullandıkları enstrümanlara göre görüşleri karşılaştırıldığında yaylı çalgılar ($X=3,9439$), üflemeli çalgılar ($X=3,8286$), telli çalgılar ($X=3,6667$), vurmalı çalgılar ($X=4,1429$), şan ($X=3,3286$) ve tuşlu çalgılar ise ($X=3,8233$) grup ortalamalarına sahiptir. Araştırmaya katılan öğrencilerin kullandıkları enstrüman türü düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda enstrüman türüne göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p > 0,05$).

4.4 Velilerin Özengen Müzik Eğitim Kurslarına İlişkin Düşünceleri

Bu bölümde araştırmanın örneklem bölümünde yer alan özengen müzik eğitimi kursları hakkında veli düşünceleri verilmiştir. Ebeveyn türüne, yaş grubuna, eğitim durumuna, eğitimi alınan çalgı türüne ve çocuk yaşına bağlı olarak değişim gösterip göstermediği incelenmiştir.

4.4.1 Velilerin özengen müzik eğitimi kursları hakkındaki düşünceleri

Tablo 4.18. Velilerin özengen müzik eğitimi kursları hakkındaki düşünceleri

	Tanımlayıcı İstatistik	N	XX	SS
1.	Bu kursun fiziksel olanakları yeterlidir.	60	4,03	1,178
2.	Kurs odaları her zaman temiz ve hijyenik bir şekilde tutulur.	60	4,02	,792
3.	Bu kursta çocuklarımız dersteyken oturup bekleyeceğimiz bir bekleme odası bulunur.	60	4,40	,694
4.	Bu kursta çalışan öğretmenler çocuğumuzun müzikal bilgilerini en iyi seviyede tutmak için mücadele ederler.	60	4,23	,745
5.	Bu kursta çalışan öğretmenler veli ile iş birliği yaparak çocuğun müzik eğitim sürecini hızlandırır.	60	4,00	,803
6.	Bu kursta çalışan öğretmenlere ders dışında da ulaşabiliriz.	60	3,58	1,225
7.	Bu kurs çocuğumuza enstrüman çalışma sorumluluğunu kazandırır.	60	3,42	1,169
8.	Çocuğumuz çalgı öğretmenini sever	60	4,30	,696
9.	Ebeveyn olarak öğretmenimizi severiz.	60	4,25	,876
10.	Çocuğumuz bu kursa istekli olarak gider.	60	4,18	,792
11.	Çocuğumuzun bu kursta enstrümanını ilerlettiğini düşünüyoruz.	60	3,85	,917
12.	Bu kurs çocuğumuzun derslerini pozitif yönde etkiledi.	60	3,53	1,096
13.	Bu kursta ders saatlerini yeterli buluyorum.	60	3,07	1,388
14.	Bu kurs bize maddi yönden her zaman kolaylıklar sağlar.	60	2,87	1,523
15.	Bu kursta yapılan müziksel etkinlikler yeterlidir.	60	3,37	1,697

Tablo 4.18’de görüldüğü üzere Kurslarda eğitim alan öğrenci velilerinin anketlerinin analizleri sonucunda ortaya çıkan bulgularda veliler 1.madde de 4,02 ortalama, 2.madde de 4,03 ortalama, 3.madde de 4,40 ortalama 4.madde de 4,23 ortalama, 5. Madde de 4,00 ortalama 8.madde de 4,30 ortalama 9.madde de, 4,25 ortalama, 10. madde de 4,18 ortalama ile olumlu yönde görüş bildirmişlerdir, 14. Madde de ise 2,87 ortalama ile olumsuz yönde görüş bildirmişlerdir. Velilerin karasız

kaldıkları maddeler ise 6. Madde 3,58, 7.madde 3,42, 11.madde 3,85, 13.madde 3,07 15 madde 3,37 olmuştur.

4.4.2 Adana İlinde Özengen Müzik Merkezlerindeki Velilerin Özengen Müzik Kurslarına İlişkin Görüşlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması

Tablo 4.19. Adana ilinde özengen müzik merkezlerindeki velilerin özengen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin yaş guruplarına göre karşılaştırılması

Ebeveyn_türü	N	X	SS	F	P
Anne	34	3,7824	,59951	0,28	0,723
Baba	26	3,8385	,61106		

Tablo 4.19’da velilerin cinsiyetine göre görüşleri karşılaştırıldığında anneler ($X=3,7824$), babalar ise ($X=3,8385$) grup ortalamalarına sahiptir.Araştırmaya katılan velilerin cinsiyet düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla t testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda cinsiyete göre anlamlı fark bulunmamıştır. ($p>0,05$).

4.4.3 Adana İlinde Özengen Müzik Merkezlerindeki Velilerin Özengen Müzik Kurslarına İlişkin Görüşlerinin Yaş Guruplarına Göre Karşılaştırılması

Tablo 4.20. Adana ilinde özengen müzik merkezlerindeki velilerin özengen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin yaş guruplarına göre karşılaştırılması

Yaş grubu	N	X	SS	F	P
21-25	11	3,6424	,57370	2,477	0,055
26-30	16	4,1667	,46060		
31-35	10	3,8333	,76093		
36-40	12	3,6833	,53645		
41üstü	11	3,5576	,56117		
Total	60	3,8067	,60003		

Tablo 4.20’de velilerin yaş guruplarına göre görüşleri karşılaştırıldığında 21-25 yaş ($X=3,6225$), 26-30 yaş ($X=4,1667$), 31-35 yaş ($X=3,8333$), 36-40 yaş ($X=3,6833$), 41 ve üzeri ($X=3,5576$) grup ortalamalarına sahiptir. Araştırmaya katılan velilerin yaş grubu düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda yaş grubuna göre anlamlı fark bulunmamıştır. ($p>0,05$).

4.4.3 Adana İlinde Özengen Müzik Merkezlerindeki Velilerin Özengen Müzik Kurslarına İlişkin Görüşlerinin Çocuklarının Enstrüman Türlerine İlişkin Karşılaştırılması

Tablo 4.21. Adana ilinde özengen müzik merkezlerindeki velilerin özengen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin çocuklarının enstrüman türlerine ilişkin karşılaştırılması

Enstrüman türü	N	X	SS	F	P
Yaylı çalgılar	15	3,6533	,70247	1,046	0,400
Üflemeli çalgılar	7	3,9238	,25365		
Telli çalgılar	6	3,4111	,63724		
Vurmalı çalgılar	3	3,9111	,96456		
Şan	8	3,9750	,62431		
Tuşlu çalgılar	21	3,9111	,52210		
Total	60	3,8067	,60003		

Tablo 31’te çocukların enstrüman türüne göre görüşleri karşılaştırıldığında Yaylı çalgılar ($X=3,6533$), Üflemeli çalgılar ($X=3,9238$), Telli çalgılar ($X=3,4111$), Vurmalı çalgılar ($X=3,9111$), Şan ($X=3,9750$), Tuşlu çalgılar ($X=3,9111$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan velilerin çocuklarının enstrüman türü düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda enstrüman türüne göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

4.4.4 Adana ilinde özengen müzik merkezlerindeki velilerin özengen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin çocuklarının yaşlarına ilişkin karşılaştırılması

Tablo 4.22. Adana ilinde özengen müzik merkezlerindeki velilerin özengen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin çocuklarının yaşlarına ilişkin karşılaştırılması

Çocuğun yaşı	N	X	SS	F	P
7-12	15	3,7111	,59717	0,394	0,758
13-17	24	3,8500	,57927		
18-22	17	3,7725	,67826		
23 ve üzeri	4	4,0500	,49404		
Total	60	3,8067	,60003		

Tablo 4.22’de çocukların yaş grubuna göre görüşleri karşılaştırıldığında 7-12 yaş ($X=3,7111$), 13-17 yaş ($X=3,8500$), 18-22 yaş ($X=3,7725$), 23 ve üzeri yaş ($4,05$) grup ortalamalarına sahiptir.

Araştırmaya katılan velilerin çocuklarının yaş grubu düzeylerinin anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını test etmek amacıyla ANOVA testi uygulanmıştır. Analiz sonucunda yaş grubuna göre anlamlı fark bulunmamıştır ($p>0,05$).

BÖLÜM 5

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma ve Sonuç

Adana ilindeki altı özengen müzik eğitimi kursunun yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin düşüncelerine göre yapılan bu araştırmada hem kursların mevcut durumu hem de bu kurslarda ortaya çıkan sorunlara ilişkin önemli nicel ve nitel bulgulara ulaşılmıştır. Bu bağlamda araştırma süreci içerisinde gözlem yoluyla kursların bulunduğu konumlar tespit edilmiş, görüşme formu aracılığıyla kurs müdürlerine, özengen müzik eğitim kurslarının fiziksel olanak ve temel materyalleri, özengen müzik eğitim kurslarında görev yapan öğretmen durum ve nitelikleri, müzik eğitim kurslarındaki öğrenci sayıları, müzik eğitimi kurslarının yıl içerisinde yaptıkları etkinlik sayı ve türleri ve özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerinin iş hayatında yaşadıkları zorluklar sorulmuştur.

Bu bağlamda altı özengen müzik eğitim kursunun fiziksel olanakları ve temel materyal bulgularına göre en fazla derslik sayısının kurs 1 ve kurs 2'nin içerisinde en az derslik sayısının ise kurs 5 ve kurs 6'nın içerisinde olduğu bulunmuştur. Ayrıca kurs içerisindeki piyano sınıfları gözlemlenip değerlendirildiğinde kurs 1, 2, 3, 4'ün bulundurduğu piyano sayısı yeterli görülürken kurs 5 ve kurs 6'nın bulundurduğu piyano sayısının yetersiz olduğu görülmüştür. Bir kurstaki derslik sayısı kursun ders yönetimi ve ders zamanlamasının verimli olması açısından büyük bir önem taşımaktadır. Sonuç olarak Adana ilinde bulunan 3 kursun derslik açısından yeterli düzeyde fiziksel olanağa sahip olmasına rağmen öğrencilerin ders öncesi enstrüman çalmak için yeterli fiziksel hazırlığı/ısınmaya hazırlayacak bir mekânın olmadığı görülmüştür. Bu tür mekanların (derslik) olmamasından dolayı öğrenci yeterli fiziksel ve zihinsel hazır bulunuşluk ve motivasyona sahip olmadan derse girmektedir.

Piyano çalgısı özengen müzik eğitim kurslarında önemli bir öğretim materyalidir. Piyano özellikle yaylı çalgılar alanında enstrüman eğitimi alan öğrenciler için entonasyon konusunda destekleyiciler yönünden önemli bir enstrümandır. Karakoç ve Şendurur (2003), eğitimin her aşamasında piyano eşlikli çalma olanağını kullanmanın, öğrencinin birlikte iş üretme sorumluluğunun bilincine vardırılması, Piyano eşlikli viyola başlangıç öğretiminin 580 öğrencinin başka çalgıları dinleyerek

çalabilme becerisinin geliştirilmesi, yaylı çalgılarda önemli sorunlardan olan temiz ses üretme (entonasyon) konusunda dikkatli olunmasının sağlanması, piyano eşliği ile çoksesli duyusunun pekiştirilmesi gibi pek çok konuya katkısını vurgulamışlardır (Sonsel, 2018). Ancak piyanonun maddi açıdan yüksek bir maliyete sahip olduğu düşünüldüğünde özengen müzik eğitimi kurslarında her derslikte piyanonun bulundurulması oldukça zor olduğu görülmektedir. Aynı zamanda piyano çalgısının yüksek maliyeti özellikle özengen eğitim kurslarında piyano dersi alan fakat evlerinde piyano çalgısı bulunmayan ya da piyano forte özellikli (tuş hassasiyeti) çalgıya sahip olmayan bir öğrenci piyano çalışmasını aynı zamanda kursta yapma ihtiyacı duyacaktır. Bu durumda araştırmaya dahil olan kurslarda bu çalışma şartların öğrenciye sunulmasının sınırlı olduğu sonucuna varılmıştır. Bu durumun kurs açısından öğrenci kaybına yol açtığı, öğrenci açısından ise ders verimliliğini, evde öğretmeni ile birlikte çalışmış olduğu etütleri tekrar edemediği için ders devamlılığını yapmama gibi sonuçlara sebep olabilir. Çalışma şartlarının doğru olması öğrencilerin çalışma stratejileri ve tutumlar geliştirmesi açısından önemlidir. Öğrencilerin okul başarısını etkileyen en önemli faktörlerden birisi, öğrencilerin geliştirdiği çalışma stratejileri ve tutumlarıdır. Yapılan pek çok çalışmada etkili ders çalışma stratejileri ve alışkanlıkları kullanılmasının, derslerdeki akademik başarıyı arttırdığı görülmüştür (Erdamar, 2010).

Çalışma stratejileri açısından enstrüman eğitiminde öğrencilere yardımcı olabilecek bazı materyallere ihtiyaç vardır. Bunlar ayna ve metronomdur. Araştırmaya katılan kurs 1 ve kurs 3'ün enstrüman eğitiminde teknik beceri kontrolü açısından diğer kurslara oranla yeterli sayıda ayna bulundurduğu görülmüştür. Ayna yaylı çalgılar, nefesli çalgılar, telli çalgılar ve şan eğitiminde öğrencilerin kendilerini izleyip kontrol edebilmeleri açısından önemli bir materyaldir. Ayna örneğin yaylı çalgılar alanında duruş pozisyonu, arşe açısı, sağ ve sol kolun tekniğinin kontrolü açısından önemlidir. Çalgıda çalışmanın etkililiği uzun zamandır üzerinde tartışılan bir konu olmakla birlikte bugün gelinen noktada, birçok araştırmacı için çalgıda başarı için nasıl çalışılacağı, yetenekten daha önemlidir. Bu açıdan bakıldığında öğrencilerin başarılı bir enstrüman eğitimi için enstrüman çalışırken doğru bir teknikte çalma, tekniğini kontrol etme, yanlış uyguladığı teknikleri aynada görerek düzeltebilme, enstrüman tekniğinin geliştirilmesinde öğrencinin kendi tekniğini kontrol etmesi en az öğretmenini model alması kadar önemlidir. Bu açıdan bakıldığında aynanın enstrüman eğitimi sürecinde varlığı çok önemlidir.

Bununla beraber metronom önemli bir materyaldir. Metronom öğrencinin bireysel çalışmasında eseri uygun tempoda çalışmasında büyük bir önem taşımaktadır. Bu bağlamda metronom öğrencilerin eseri tam anlamıyla doğru bir şekilde çalabilmesi için çok önemlidir. Bir müzik yapıtının beklenen etkiyi verebilmesi, diğer etkenlerin yanı sıra bir ölçüde de yapıtın anlamına uygun tempoda seslendirilmesine bağlıdır. Tempo aynı zamanda yapıtın karakterini de etkiler. Uygun hızda seslendirilmeyen yapıtlar anlamlarından çok şey yitirebilir. Bir yapıtın hızını kesin olarak belirleyebilmek için metronom kullanılır. Araştırmamızda kursların ders süreci içerisinde metronom bulundurma olasılığı incelendiğinde 5 ve 6. Kursların bulundurduğu metronom sayılarının diğer kurslara oranla yetersiz olduğu bulunmuştur. Kurs içerisinde metronom sayısının yetersiz sayıda olması öğrencilerin enstrüman çalarken birim vuruşu takip edememe durumuna ve eseri tam olarak temposunda çalamamasına neden olabilir.

Kurslardaki müzik metotları ve bulundukları enstrüman sayıları da incelenmiş bu bağlamda kursların yeterli sayıda metot ve enstrüman bulundukları görülmüştür. Kurslarda yaylı çalgılar, telli çalgılar, üflemeli çalgılar, tuşlu çalgılar alanlarında farklı metotların olduğu bulgusuna rastlanmış ayrıca kurslarda özellikle gitar ve bağlama çalgısının satışa sunulduğu bulgusuna rastlanmıştır. Ayrıca kurslarda özellikle piyano metotlarının ve keman metotlarının satışının yapıldığı gözlemlenmiştir. Kurslarda bu tür satışların yapılmasına öğrenci açısından bakıldığında hem enstrümana hem de metoda hızlı erişim konusunda olumlu yönde bir etki yarattığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan kurs müdürlerinin istihdam ettikleri öğretmenlere ilişkin bilgiler toplanmıştır. Buna göre kurslarda çalışan öğretmenlerin genel anlamda devlet konservatuarlarından istihdam edildiği bulgusuna rastlanmıştır. Bu bağlamda eğitim fakülteleri ve güzel sanatlar fakültesi mezunlarının istihdam oranının düşük olduğu tespit edilmiştir. Kursların pedagoji alanından daha çok çalıcılıkta usta olan öğretmenlere istihdam imkânı doğurması bu eğitim fakültesi mezunu öğretmenlerin motivasyonu ve iş gücünü düşürmekte olduğu düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan kursların etkinlik durumları incelendiğinde kurs 2 ve 3'ün, kurs 1, 4, 5 ve 6 ya oranla daha fazla etkinlik çıkardığı bulunmuştur. Öğrencilerin yıl içerisinde yaptıkları etkinlikleri yeterli düzeyde sergileyememeleri öğretmen, öğrenci ve veli açısından tatmin olma duygusunu pekiştirememekte olduğu düşünülmektedir. Tatmine yönelik çok sayıda araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalar farklı yaklaşımlar ile

bu kavramı tanımlamaya çalışmışlardır. Tatmin kavramı ile ilgili yapılmış bazı tanımlar şunlardır: Tatmin: kişinin çevresinden, kendisinden, yöneticisinden, çalışma grubundan ve bulunduğu organizasyonundan elde etmeye çaba gösterdiği rahatlatıcı bir duygudur (Cribbin, 1972). Tatmini oluşturan bireysel faktörler; bireyin beklentileri, bireyin kişiliği, tecrübesi, sosyal yapısı, faaliyet süresi ve eğitim düzeyidir. Diğer yandan işin genel görünümü ve zorluk derecesi, ücret, organizasyonun sosyal görünümü, çalışma koşulları, ilerleme olanakları, ödüllendirme sistemi, kararlara katılma derecesi ise örgütsel faktörler olarak gösterilebilir.

Araştırmaya katılan özengen müzik eğitimi kurs yöneticilerin yaşadığı zorlukların başında maddi kaygılar ve sorunlar üzerinde olduğu görülmektedir. Kurs yöneticilerinin yaşadığı maddi sorunlar, işlerine yeterince motive olamamalarını aynı zamanda işlerinde yeterince tatmin olamadıklarını ve yaptığı işte zevk alma duygularını köreltebilir. Genel anlamda bir işten yeterince tatmin olamamak yöneticilerin yaptıkları işleri hakkındaki işleri olumsuz yönde etkilediği etkileyebilir. Bireysel bir olgu olarak değerlendirilebilecek olan tatmin kavramı hem örgütsel hem de bireysel açıdan önemli ve incelenmesi gereken bir konudur. Tatminin bireyler için iş ve özel yaşamlarında mutluluk ya da mutsuzluk kaynağı olabilme potansiyeline sahip olması, örgütler için de verimlilik ve kalite artış ya da azalışı sağlaması sebebiyle özel bir öneme sahiptir. Ayrıca kursların birçoğu Covid-19 nedeni ile kursların hem maddi yönde hem de manevi yönde olumsuz bir şekilde etkilenmiştir. Özellikle bu durumun kurslarını öğrenci sayılarının düşmesine neden olmuştur. Covid-19 şartlarından etkilenmeyen tek kurs 280 öğrenci sayısı ile kurs 2'nin olduğu tespit edilmiştir.

Müzik eğitimi sürecinin en iyi şekilde geçirilmesi belirli bir düzen ve sorumluluk esasına dayanmaktadır. Bu anlamda öğretmenin, öğrencinin ve velilerin derslere devam etmesi eğitim sürecinin olumlu yönde işleyiş göstermesi açısından önemlidir. Bu bağlamda kurs müdürleri ile yapılan görüşmelerde çoğu kurs müdürünün veli ve öğrencilerin dersleri düzenli bir şekilde takip etmemeleri konusunda sorunlar yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu konuda Özdek (2006) Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurslarda Klasik Gitar Eğitimi isimli çalışmasında klasik gitar öğrencilerinin özengen müzik eğitimi veren kurslardaki derslere devamlılık durumunda eğitmenlere uygulamış olduğu ankette öğrencilerin çoğunun derslere düzenli devam ettiği sonucuna

ulaşmıştır. Bu durumda Adana ili özengen müzik eğitimi kurslarında eğitim alan öğrencilerin bu konuda düzensiz oldukları sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma sürecinde özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlerin düşünceleri de 5’li Likert-tipi 22 maddeden oluşan bir anket yoluyla sorulmuştur. Anket verilerinin analizi sonucunda veriler özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlerin düşüncelerine ilişkin bulgular, müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasına ilişkin bulgular, müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin yaşa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular , müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular, müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çaldıkları enstrüman türleri eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular, müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çalıştıkları kursa göre farklılaşmasına ilişkin bulgular şeklinde sıralanmıştır.

Özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlerin düşüncelerine ilişkin anketlerin veri analizi sonucuna bakacak olursak madde ortalaması en yüksek madde 10. Madde olan *“Eğitimciliğim sürecinde uzman görüşlerine başvururum”* maddesi olmuştur. Özengen müzik eğitimi kurslarında görev yapan öğretmenlerin geneli eğitimciliği sürecinde uzman görüşlerine başvurmaktadır. Öğretmenlerin ders sürecindeki tecrübelerini, uzman görüşleriyle birlikte daha etkili bir şekilde arttırdığı görülmüştür. Özengen müzik eğitimi kurslarında çalışan öğretmenlerin düşüncelerine ilişkin anketin veri analizinde, en düşük madde ise ortalamaya sahip 5. Madde olan *“kurstan aldığım maaş beni tatmin eder”* maddesi olmuştur. Bu maddenin ortalamasına göre öğretmenlerin özengen müzik eğitimi kurslarından iş gücü karşılığında aldıkları maaştan tatmin olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenin kurstan yeterli düzeyde tatmin olması durumu aynı zamanda yaptığı işten de yeterli düzeyde tatmin olması durumunu etkilemesine neden olabilir. İş tatmini, örgütsel davranışa doğrudan etkisi nedeniyle endüstriyel ve örgütsel psikoloji literatüründe önemli bir yere sahiptir. Bir örgüt içerisinde çalışanların tatmininin sağlanması, yönetimin en önemli görevlerinden biri olmalıdır. İşgörenlerin tatmin edilmesi, kursa bağlılığı ve kaliteyi arttıracaktır. Bundan dolayı kurs yöneticilerinin iş tatmini yaratacak stratejiler oluşturmaya yönelik uğraşı içerisinde olmaları gerekir (Cribbin, 1972). Bu tanımdan yola çıkarak

öğretmenlerin aldıkları maaştan yeterince tatmin olamamaları yaptıkları işe karşı geliştirdikleri genel tutumun olumsuz etkilenmesine neden olabilmektedir.

Enstrüman eğitiminin özengen müzik eğitimin önemli alanlarından bir tanesi olduğu bilinmektedir. Enstrüman eğitimi sürecinde öğrencinin sürekli olarak derste öğrendiklerini ders dışında da tekrar etmesi önemlidir. Bu anlamda araştırma sürecinde yapılan ankette öğretmenlere “*Öğrencilerim ders etkinliklerine severek ve isteyerek katılırlar.*” Maddesi verilmiş öğretmenlerin verdikleri cevaplardan alınan ortalama 4,26 bulunmuştur. Bu bulguya göre öğrencilerin genel olarak derslere hazırlıklı bir şekilde geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Özdek’in (2006) yapmış olduğu Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurslarda Klasik Gitar Eğitimi isimli çalışmasında vermiş olduğu bulgularda Öğretmenlere göre özengen müzik eğitimi veren kurslardaki klasik gitar öğrencilerinin derslere hazırlık durumu konusunda öğretmenlerin 19’u öğrencilerin bazen hazırlıksız geliyorlar fakat genelde hazırlıklı geliyorlar, 26 eğitimci ise bu durumun kişiden kişiye değiştiğini belirtmiştir. Bu anlamda öğrencilerin ders etkinliklerine severek ve isteyerek katılıyor olması aynı zamanda öğrencilerin enstrüman eğitimi sürecinde hazırlıklı olmaya özen göstermekte olduğu düşünülmektedir. Adana ilindeki özengen müzik eğitimi yapan öğretmenler öğrencilerin ders etkinliklerine severek ve isteyerek katıldığını ifade etmiştir bu ifade kapsamında öğrencilerin ders etkinliklerine severek ve isteyerek katılması, öğrencinin aynı zamanda dersi sevdiği için hazırlıkta yaptığı sonucunu doğurmaktadır.

Öğretmenlere yapılmış olan anketi özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin cinsiyete göre farklılaşmasını incelediğimizde kadın öğretmenler ile erkek öğretmenler arasında anlamlı bir fark oluşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda hem kadın, öğretmenlerin hem de erkek öğretmenlerin, özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin benzer ilişkiler içinde olduğu görülmüştür. Bu benzer ilişkinin nedeninin ders süreci içerisinde yapılan aktivitelerinin benzer olması ve özengen müzik eğitim kurslarının işleyiş biçimlerinin benzer bir ilişki içeride yürütülmesinden kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Araştırmada müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitime ilişkin düşüncelerinin yaşa göre farklılaşmasına ilişkin bulguları da analiz edilmiştir. Araştırma sürecinde kullanılan ankette elde edilen sonuçlara göre öğretmenlerin yaş gruplarına göre düşüncelerinin farklılaşmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin düşüncelerinin yaşa

göre farklılaşmaması özengen müzik eğitiminde, karşılaşılan sorunların benzer olması, Öğretmenlerin derste kullandıkları metotların benzer olması, kursların öğretmenler için sağlamış oldukları imkanların benzer olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurslarında görev yapan müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşması incelendiğinde öğretmenlerin düşüncelerinde anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma süreci içerisinde kullanılan anket sonuçlarına göre yüksek lisans yapan öğretmenlerin düşüncelerinin, lisans mezunu öğretmenlerin düşüncelerinden farklı olduğu görülmüştür. Bu sonucun yüksek lisans mezunu öğretmenlerin eğitim süreçlerinde yapmış oldukları eğitim öğretim faaliyetlerinin lisans eğitimi mezunu öğretmenlerin eğitim sürecinde yapmış oldukları eğitim öğretim faaliyetlerinden daha farklı olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurslarında görev yapan müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çaldıkları enstrüman türleri eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin bulgular incelendiğinde öğretmenler düşünceleri arasında herhangi bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca göre öğretmenlerin çaldıkları enstrüman türlerinin eğitim durumlarına göre farklılaşmasına ilişkin düşüncelerinin benzer olduğu düşünülmektedir. Bu durumun öğretmenlerin özengen müzik eğitimine bakış açılarının benzer olması, kullanılan eğitim modellerinin benzer olması niteliğinde ortaya çıktığı düşünülebilir.

Özengen müzik eğitimi kurslarında eğitim veren müzik öğretmenlerinin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çalıştıkları kursa göre farklılaşması incelendiğinde kurslarda çalışan öğretmenler arasında anlamlı bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun başlıca nedeni kursun fiziki şartları, öğretmenlerin kursun olanaklarından tatmin olma düzeylerinin benzer olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin özengen müzik eğitimi kursları hakkındaki düşüncelerine yönelik yapılan bu ankette en yüksek ortalamaya sahip olan madde 10. madde olan “*Öğretmenim benim için çalışma programını söyler*” maddesi olmuştur. Bu sonuca göre öğrencilerin genel olarak öğretmenleri hakkında öz yeterlilik becerilerinin ders planı yapma potansiyeli açısından iyi durumda olduğu düşünülmektedir. Öğrencilere

yapılan ankette en düşük ortalama anket içeriğinde 6. madde olan “*Bu kurs müzik eğitimi konusunda tüm imkanları sağlar*” maddesi olmuştur. Bu bağlamda özengen müzik eğitimi kurslarının öğrencilerin bütün beklentilerini karşılayamadığı söylenebilir. Öğrencilerin beklentilerinin karşılanamaması kurs içerisindeki eğitim öğretim aktivitelerini, aldıkları enstrüman eğitimi sürecindeki yapmış oldukları çalışmaların öğrencinin motivasyonu açısından olumlu etki bırakmadığı düşünülmektedir.

Eğitim sürecinin hedeflere ulaştırılmasında bireylerin beklentileri önemli rol oynamaktadır. Beklentilerin karşılanmadığı zaman öğrencilerin tutum ve motivasyonları da olumsuz yönde etkilenmektedir. Araştırma süreci içerisinde öğrencilerin özengen müzik eğitimi aldıkları kurslardan beklentilerini saptaya bilmek için öğrencilere “*Bu kurs beni müzik eğitimi konusunda geliştirir, Bu kurs müzik eğitimi konusunda tüm imkanları sağlar.*” maddeleri sorulmuştur. Bu maddelerin analizi sonucunda Adana ilinde özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin kurslar tarafından genel olarak beklentilerinin yeterli ölçüde karşılanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Hancıoğlu (2010) Ankara’daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kursların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme” isimli çalışmasında öğrencilerin çalgı çalma konusundaki beklentilerinin karşılanması bulgusunda Ankara ilindeki kursların genel olarak öğrencilerin beklentilerini yeteri düzeyde karşıladığını bulmuştur.

Müzik eğitiminde öğrencilerin beklentilerinin önemli olduğu kadar öğretmenle iletişimi ve öğretmeni ulaşması da önemli bir faktördür. Öğrencinin öğretmene ders içinde ve ders dışında ulaşması aldığı eğitimle ilgili soru ve görüşlerini bildirmesi öğrencinin eğitim sürecinde daha hızlı ilerlemesine imkan sunmaktadır. Bu anlamda araştırma sürecinde öğrencilere “*Öğretmenime ders süreci dışında da ulaşım gerekli desteği alırım.*” Maddesi sorulmuş öğrencilerin bu konuda kararsız kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Hancıoğlu (2010) Ankara’daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kursların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme isimli çalışmasında bulgular bölümünde öğrencilerin, öğretmenlerle iletişim düzeylerini belirlemek istemiş, öğrencilerin 29’u kısmen memnun olduklarını 62’si ise tamamen memnun olduklarını belirtmişlerdir.

Özengen kurslarda eğitim alan öğrencilerin beklentileri ve tutumlarının önemli olduğu kadar bu tür kurslarda eğitim veren eğitimcilerin nitelikleri de önem taşımaktadır. Araştırma sürecinde kurs yöneticilerine öğretmen seçerken hangi kriterle

göre öğretmen alımı yapıldığı sorulduğunda kurs yöneticileri öncelikle öğretmenin kendi alanında mezun olması gerektiği, akademik becerilerinin yeterli düzeyde olması gerektiği, pedagojik formasyon belgesinin bulunması gerektiği ve öğretmenin kendi branşından mezun olmuş olması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır. Bu anlamda Hancıoğlu (2010) Ankara'daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kursların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme isimli çalışmasında bulgular bölümünde Ankara ilinde bulunan kurs yöneticilerinin öğretmen seçerken dikkat ettiği kriterleri de genel olarak Adana iline benzemektedir. Bu kriterlerde ayrılan bulgunun Ankara ilinde bulunan özengen kursların öğretmen seçerken aynı zamanda öğretmenlerin kariyerine dikkat ettiği olmuştur.

Öğrencilerin özengen müzik eğitim kurslarına olan düşüncelerinin cinsiyet, yaş ve devam etmekte oldukları kurslara yönelik bir inceleme yapılmış çıkarılan sonuca göre öğrencilerin belirtilen özelliklerine göre düşüncelerinde herhangi bir farklılaşma sonucuna ulaşılmamıştır. Bu sonucun niteliğinde her cinsiyet, yaş grubundaki öğrencilerin birbirlerine benzer nitelikte bir beklenti içerisinde oldukları düşünülmektedir

Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin eğitim durumlarına göre farklılaşmasını incelediğimizde lise öğrencilerinin kurslardan beklentilerinin olumsuz yönde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda lise öğrencilerinin kurslardan beklentilerin daha yüksek bir nitelikte olduğu düşünülmektedir.

Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin devam etmekte olduğu kursa göre farklılaşmasına ilişkin inceleme yapılmış Bu bağlamda en yüksek ortalamaya sahip kurs 5'in öğrencilerinin kursları hakkında genel olarak olumlu yönde düşüncelere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun kursun öğrencilere yönelik olumlu yönde motivasyon sağladığı açısından ortaya çıktığı düşünülmektedir. Öğrenci başarısını etkileyen en önemli öğelerden biri motivasyondur. Motivasyon, belli bir amaç doğrultusunda bireyi harekete geçiren bir ihtiyaç ya da istek olarak tanımlanmaktadır. Bu tanıma ilişkin öğrencilerin kursları hakkında olumlu bir motivasyona sahip olmaları öğrencileri olum yönde güdüleyeceği düşünülmektedir.

Öğrencilerin özengen müzik eğitimine ilişkin düşüncelerinin çaldıkları enstrüman türleri eğitim durumlarına göre farklılaşmasına yönelik yapılan incelemede

anlamli bir fark oluşturmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda bu sonuca öğretmenlerin genel anlamda uyguladığı öğretim yöntem ve tekniklerin benzer olması nedeniyle ulaşıldığı düşünölmektedir.

Anketten çıkarılan veriler aracılıyla velilerin özengen müzik eğitimi kursları hakkındaki düşöncelerine baktığımız zaman en yüksek ortalamaya sahip madde anketin 3. Maddesi “*Bu kursta çocuklarımız dersteyken oturup bekleyeceğimiz bir bekleme odası bulunur*” olmuştur. Bu bağlamda velilerin çoğunluğu kursların bu konudaki fiziki koşulları konusunda görüşlerini olumlu yönde belirttiği sonucuna ulaşılmıştır. Kursların fiziki koşullarının yerinde olması veliler açısından bakıldığında kursa olan güvenlerinin artması konusunda büyük ölçüde önemli olduğu söylenebilir. Güven, kişiler arasında, kişi ile kurs ve kurslar arası ilişkilerde iletişimin sağlıklı işlemeği açısından en önemli ve temel kavramlar arasında ön sıralardadır (Godber & Esler, 1999).

Velilerin özengen müzik eğitimi Kursları hakkındaki düşöncelerinde ankette en düşük ortalamaya sahip madde 14’dür (*Bu kurs bize maddi yönden her zaman kolaylıklar sağlar*). Bu bağlamda kursların ücret standartlarının veliler için ekonomik boyutta problem oluşturduğu düşünölmektedir. Velilerin ekonomik boyutta zorlanmasının öğrencilerin ders etkinliklerinin verimliliğini ekonomik boyutta etkilediği düşünölmektedir.

Aynı zamanda velilerin özengen kurslara ilişkin düşöncelerinin cinsiyet, yaş ve eğitim durumlarına göre de karşılaştırılması yapılmış fakat, düşönceler arasında anlamli bir farka ulaşılmamıştır. Genel anlamda velilerin kurslardan beklentileri arasında çocukların etkili bir müzik eğitimi alması, aynı zamanda müzik eğitimi alırken sosyokültürel anlamda kendilerini daha çok geliştirmeleri, sağlam temellere bağlı bir enstrüman eğitimi almaları, müzik eğitimi ile beraber kendilerini ifade etme yeteneklerinin artması olduğu düşünölmektedir.

Adana ilinde özengen müzik merkezlerindeki velilerin özengen müzik kurslarına ilişkin görüşlerinin çocuklarının enstrüman türlerine ve yaşlarına ilişkin karşılaştırılmalarda anlamli bir fark olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun çocukların ders süreçlerinin benzer olması, ders süreci içerisinde kullanımları eğitim öğretim modellerinin benzer olmasından ve velilerin genel anlamda kurslara ilişkin beklentilerinin benzer olduğunu göstermektedir.

5.2. Öneriler

Bu araştırmada Adana ilinde Seyhan ve Çukurova ilçelerinde ki özengen mzık eğitim kurslarının eğitim, ğretim durumlarına ilişkin kurs yöneticisi, ğretmen, ğrenci ve aile görüşleri alınmıştır. Çalışmanın daha fazla kişiye ulaşarak Adana ilini tüm illerini kapsatılması önerilir.

Özengen mzık merkezlerinin fiziki koşulları ve temel materyalleri incelendiğinde, öğrencilerin ders öncesi enstrüman almak için yeterli fiziksel ısınmaya hazırlayacak bir mekânın olmadığı görülmüştür. Kurslara ğrencilerin ders öncesi yeterli fiziksel ısınmasını sağlayacağı bir mekn sunması önerilir.

Öğrencilerin kurstan beklentilerine baktığımızda kursların öğrencilerin tüm beklentilerini karşılayamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca ilişkin kurslara öğrencilerin teknik becerilerini görebilmeleri için mutlaka her odada bir ayna bulundurması, öğrencilerin çalıştıkları eserleri daha etkin bir tempoda alabilmeleri için mutlaka her odada metronom bulundurmaları, derslik sayılarının fazlalaştırılması ve dersliklerin genişletilmesi önerilir.

Piyano haricinde özellikle yaylı algılar alanında enstrüman eğitimi alan öğrencilerin ders süreci içerisinde eşlikli eser çalışabilmeleri için kurslara öğretmenlerin ders içerisinde eserlerin piyano kayıtlarının teknolojik imkanlara dayalı sunulması önerilir.

Özengen mzık eğitimi kurslarının yıl içerisinde yaptıkları etkinlik sayı ve türleri incelendiğinde kursların yaptıkları etkinlik sayısının az olduğu görülmüştür. Bu sonuca göre kurslara öğrencilerin motivasyonunu yeterli düzeyde arttırılması için daha fazla etkinlik çıkarmaları ayrıca öğrencilerin sosyalleşebilmeleri açısından toplu etkinliklere daha fazla önem vermeleri önerilir.

KAYNAKÇA

- Akgül, A. (2021). Amatör Müzik Eğitimi Bağlamında Müzik Öğretmenliği Bölümlerinde Verilen Piyano Dersi Üzerine Bir İnceleme. *Kesit Akademi Dergisi*, 3(1), 502.
- Akınönder, O. (2019). *Uluslararası Sertifikalı Müzik Eğitimi Programlarının Özengen Müzik Eğitimindeki Yeri ve Piyano Alanındaki Kazanımlar Açısından Değerlendirilmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Algan, G., Özkut, B., & Kaya, S. (2012). Okul Öncesi Eğitim Kurslarındaki Çocukların Annelerinin Müzik Eğitimine Bakış Açısı. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Aral, N. (1999). Sanat eğitimi: Yaratıcılık etkileşimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 15-22.
- Aslan, K. (2002). Değişen Toplumda Aile Ve Çocuk Eğitiminde Sorunlar. *Ege Eğitim Dergisi*, 1(3), 26-29.
- Başak, N., Bağcı , H., & Can, Ü. (2020). Türkiyedeki Klasik Batı Müziği Alanında Yayınlanmış Keman İle İlgili Öğretici Ulusal Kitapların İncelenmesi. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi* .
- Bilen, S. (1995). *İşbirlikli öğrenmenin müzik öğretimi ve güdüsel süreçler üzerindeki [Yayımlanmamış Doktora Tezi]*. İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Bulut, D., & Altay, E. (2012). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Müzik Profilleri :Yozgat İli Örneği. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 237-254.
- Buzduğu, M. (2010). *Amatör Müzik Eğitimine Yönelik Öğretmen Ve Öğrenci Tutumları*. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Büyükköse, A. (2016). *Amatör Müzik Eğitiminin, Ortaokul Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerine Etkisi (Kırıkkale İli Örneği) [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]*. Ankara: Gazi Üniversitesi .

- Calissendorff, M. (2006). Understanding the learning style of pre-school children learning the violin. *Music Education Research*, 2(1), 83-96.
- Ceviz, B. (2014). *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurslarda Uygulanan Gitar Eğitiminde Kullanılan Kaynakların İncelenmesi*. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Ceyhan, Ş. (2014). Konservatuar Ortaokul Devresine Yeni Başlayan Flüt Öğrencileri İçin Etkili Öğrenme ve Çalışma Yöntemleri. *Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Anasanat Dalı*.
- Coşkun, Ö., & Güzek, B. (2016). Yaygın Müzik Eğitimi Kurslarındaki Piyano Eğitiminin Niteliği Eğitimci ve Öğrenci Profilleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, s. 59-78.
- Cribbin, J. J. (1972). *Effective Managerial Leadership*. New York: American Management Association.
- Çetin, M. (2019). *İmam Hatip Lisesi Öğrencilerinin Müziğe Bakış Açılarının İncelenmesi (Batman İli Örneği) [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi.
- Çuhadar, L. (2017). Müziksel Zeka. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(2), 21-42.
- Elhankızı, A. (2012). *Uygulamalı Temel Müzik Bilgileri*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Erdamar, G. (2010). Öğretmen Adaylarının Ders Çalışma Stratejilerini Etkileyen Bazı Değişkenler, . *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 80-92.
- Ertürk, S. (1997). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan A.Ş.
- Godber, Y., & Esler, A. (1999). *Beyond Academics: Home-School Collaboration To Promote Health & Learning*. New York: G.T.M.
- Gökbudak, Z. (2003). Etkili Bir Piyano Eğitimi ve Öğretimi İçin Ailenin Rolü. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.

- Göksel, G. (2009). Müziğin Kişisel-Toplumsal-Ulusal-Uluslararası İşlevleri Üzerine. *Müzik Kültürü ve Eğitimi* (s. 288). Ankara : Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kursu.
- Gürgen, E. (2006). Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem ve Yaklaşımlar. *İnönü Üniversitesi*, 4-6.
- Hancıoğlu, G. (2010). *Ankara Ankaradaki Özenen (Amatör) Müzik Eğitimi Veren Kursların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme [Yayılanmamış Yüksek Lisans Tezi]*. Ankara: Gazi Üniversitesi .
- Kalyoncu, N. (2004). Müzik Öğretmeni Yeterlilikleri ve Güncel Müzik Öğretmenliği Lisans Programı. *Müzik Öğretmenliği Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi.
- Kamalı, C., & Temiz, E. (2017). Orta Okul Öğrencilerinin Müzik Tercihleri ve Bu Tercihleri Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. *Çevrim içi müzik dergisi*, 4(13), 28.
- Karakoç, E., & Şendurur, Y. (2003). İlköğretim Okullarındaki Özenen Müzik Eğitiminin Öğrencilerin Müziksel Davranışlarına Yansıması. *Çevrim içi müzik dergisi*, 422.
- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Kol, S. (2011). Erken Çocuklukta Bilişsel Gelişim Ve Dil Gelişimi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 13.
- Mercin, L. (2009). *Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Mercin, L., & Alakuş, A. (2007). Birey Ve Toplum İçin Sanat Eğitiminin Gerekliliği. *D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 15-17.
- Metehan, M. (2018). Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilikleri İle Çalgı Performans Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi . *Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü* .

- Michels, U., & Vogel, G. (2013). *Müzik atlası*. (Ç. (S. Uçar, Dü.) İstanbul: Alfa Basım Yayın Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.
- Miendlarzewaka, E., & Trost, W. J. (2014). How musical training affects cognitive development: rhythm, reward and other modulating variables. *Frontiers in Neuroscience*, 4(5), 2.
- Orhan, Ş. (2012). Yetişkin Öğrencilere Uygulanan Amatör Çalgı Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *NEWSA- FINE ARTS*, 432-444.
- Özdek, A. (2006). *Özengen müzik eğitimi veren kurslarda klasik gitar eğitimi. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]*. Konya: Selçuk Üniversitesi.
- Özen, N. (2004). Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 60.
- Özeren, H. S. (2003). Müzik Eğitiminde Geleneksel Ögelere Yer Verilmesi (30-31 Ekim 2003). *Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, (s. 229-231). Ankara.
- Özmenteş, S., & Özmenteş, G. (2009, Ocak). Çalgı Çalışmaya İlişkin Tutum, Bireysel Özellikleri ve Performans Düzeyi İlişkileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*.
- Pehlivan, K. (2008). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyo-kültürel Özellikleri ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(4), 152-162.
- Sakarya, S., Eğilmez, H., & Engür, D. (2019). Müzik Eğitiminin Hafif Düzey Zihinsel Engelli Öğrencilerin Sosyalleşme Düzeylerine Etkisi. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 35-40.
- Saraç, G. (2003). Öğrenme Kuramlarına Göre Bir Yaylı Çalgı Olarak Viyolonsel Eğitimi Ve Viyolonsel Öğretim Programı. *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*, 2(11), 12.
- Say, A. (2010). *Müzik ansiklopedisi besteciler, yorumcular, eserler, kavramlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

- Saygun, A. A. (1958). *Musiki Nazariyatı*. İstanbul: Maarif Basımevi.
- Sazak, N. (2008). Müziksel Algılamamanın Temel Boyutları. *Uluslar Arası İnsan Bilim Dergisi*, 5(1), 4.
- Seyhan, Z. (2019). *Özengen Müzik Eğitiminde Flüt Eğitimcilerinin Kullandıkları Yöntem ve Tekniklerin İncelenmesi*. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Sezginer, N. (1989). *Müzik Öğretimi ve Sorunları*. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Sığırtmaç, A. (2005). *Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]*. Adana: Çukurova Üniversitesi.
- Sonsel, B. (2018). Piyano Eşlikli Başlangıç Viyola Öğretiminin Entonasyon Hâkimiyeti Açısından İncelenmesi ve Değerlendirilmesi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(6), 212-225.
- Şengül, T. (2005). Geleneksel Ve Çağdaş Eğitim Anlayışında İlgi Ve Disiplin. *Çevrim içi müzik dergisi*, 2(3), 35-54.
- Tarman. (2016). *Müzik eğitiminin temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Tarman, S. (2016). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Tepeli, H. (2018). *Ankara'daki özengen müzik eğitimi veren kursların çok yönlü incelenmesi [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi.
- Tokatlı, B. (2020). Özengen Müzik Eğitimi Kurslarından Keman Derslerini Yöneten Öğretmenlerin Karşılaştıkları Problemler. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*.
- Türkmen, F. (2016). *Müzik Eğitiminde Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Tüzlin, N. (2019). *Özengen Müzik Eğitiminin Eğitim Fakülteleri Özel Yetenek Sınavları Açısından İrdelenmesi [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi.

- Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi: temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum*. Ankara: Evrensel Müzikeyi.
- Uyan, Z. (2018). *Özengen Müzik Eğitimi Alan ve Almayan İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Akademik Başarılarının ve Okula Yönelik Tutumlarının İncelemesi*. Gazi Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü / Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı / Müzik Eğitimi Bilim Dalı.
- Variş, Y. A., & Hekim, M. M. (2017). Özel Gereksinimli Bireyler ve Müzik Eğitimi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü*, s. 29-42.
- Yalçınkaya, B., Eldemir, A., & Sönmezöz, F. (2014). Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Dersine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*.
- Yapıcı, Ş. (2004). Çocukta Dil Gelişimi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 1.
- Yıldız, G. (2010). Genel Gelişim Sürecinde Müziksel Gelişim. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(2), 11.

EKLER

EK 1

Sevgili meslektaşlarım;

Bu araştırmada ülkemizdeki özengen türde müzik eğitiminin Adana iline yönelik bir incelemesi yapılacaktır. Aşağıda çalıştığınız özengen müzik eğitimi kursu, eğitim -öğretim, veli ve öğrenci profili hakkında ifadeler verilmiştir. İfadeleri azdan çoğa “**Kesinlikle Katılmıyorum**”, “**katılmıyorum**”, “**kararsızım**”, “**Katılıyorum**”, “**Kesinlikle Katılıyorum**” şeklinde değerlendirmenizi rica ediyorum. Vereceğiniz içten cevaplar araştırmanın objektifliği açısından önemlidir. Anketimiz sizin en çok 10 dakikanızı alacaktır. Verdiğiniz katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Müzik Öğretmeni - Yüksek Lisans Öğrencisi

Arjen Sarı

Cinsiyetiniz:Kadın Erkek

Yaş: 21-25 26-30 31-35 36-40 41 üstü

Mezun olduğunuz okul :

Eğitimi durumunuz:Lisans Yüksek Lisans Doktora

Çaldığınız enstrüman türü: Yaylı Çalgılar Üfleli Çalgılar Telli Çalgılar Vurmalı Çalgılar

Şan

Milli eğitime bağlı özel-resmi kursta çalışıyorum : Evet Hayır

Devam etmekte olduğunuz özengen kursun adı:.....

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Çalıştığım kursun olanakları benim için yeterlidir.					
Çalıştığım kursta üretken olurum.					
Kursum benim motivasyonumu arttırıcı desteklemelerde bulunur					
Kursum öğretimim için etkili olabilecek gerekli olanakları sağlar.					
Kurstan aldığım maaş beni tatmin eder.					
Çalıştığım kurs beni müzik eğitimciliğim konusunda tecrübelerimi arttırır.					
Kursta öğrenci yetiştirirken çağdaş müzik eğitimi yaklaşımlarından yararlanırım.					
Pedagojik formasyon bilgilerim yeterlidir.					
Lütfen bu sorunun cevabını kararsızım olarak işaretleyiniz					
Kendimi enstrüman eğitimciliği konusunda yeterli bulurum.					
Eğitimciliğim sürecinde uzman görüşlerine başvururum.					
Bu kursta yetiştirdiğim öğrenciler belirlediğim müzikal hedeflere ulaşırlar.					
Öğrencilerim için gerekli çalışma programı hazırlarım					
Öğrencilerimin motivasyonunu destekleyici etkinlikler yaparım.					
Velilerim, öğrencilerimin bireysel çalışmalarında yeterli motivasyon desteğini gösterir.					
Veliler çocuklarının gelişimi konusunda işbirlikli hareket ederler.					
Veliler çocuklarının gelişimi konusunda tatmin olurlar.					
Veliler çocuklarının gelişiminde maddi ve					

manevi desteklerini sağlarlar.					
Öğrencilerim ders etkinliklerine sevecek ve isteyerek katılırlar.					
Öğrencilerim ders dışındaki zamanlarda enstrümanına yeterli vakit ayırırlar.					
Öğrencilerim uygulama yaptığı enstrüman konusunda araştırma yaparlar.					
Öğrencilerim ödev ile ilgili sorumluluklarını bilirler .					
Kurstağı öğrencilerimin gelişimleri beni tatmin eder.					

EK 2

Sevgili öğrenciler;

Bu araştırmada ülkemizdeki özengen türde müzik eğitiminin Adana iline yönelik bir incelemesi yapılacaktır. Aşağıda öğrenim gördüğünüz müzik eğitimi kursu, hakkında ifadeler verilmiştir. İfadeleri azdan çoğa “**Kesinlikle Katılmıyorum**”, “**Katılmıyorum**”, “**kararsızım**”, “**katılıyorum**”, **Kesinlikle katılıyorum** şeklinde değerlendirmenizi rica ediyorum. Vereceğiniz içten cevaplar araştırmanın objektifliği açısından önemlidir. Anketimiz sizin en çok 10 dakikanızı alacaktır. Verdiğiniz katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Müzik Öğretmeni - Yüksek Lisans Öğrencisi

Arjen Sarı

Cinsiyetiniz:Kadın Erkek

Yaş: 7-12 13-17 18-22 23 üstü

Okuduğunuz okul türü: : İlkokul Ortaokul Lise Üniversite

Çaldığınız enstrüman türü: Yaylı Çalgılar Üfleli Çalgılar Telli Çalgılar Vurmalı Çalgılar

Şan

Devam etmekte olduğunuz özengen kursun adı:.....

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle katılıyorum
Ders yaptığım sınıfın fiziksel ve görsel ortamı motivasyonumu artırır.					
Özel müzik eğitimi kursu arzu ettiğim sanatsal ortamı bana sunar.					
Bu kursa gelirken mutlu olarak gelirim					
Bu kurs beni müzik eğitimi konusunda geliştirir					
Bu kursta katıldığım etkinlikler sayesinde özgüvenim artar.					
Bu kurs müzik eğitimi konusunda tüm imkânları sağlar.					
Kurs çalışanlarından istediğim desteği alırım.					
Lütfen bu sorunun cevabını kararsızım olarak işaretleyiniz.					
Kurs bana yaptığım etkinlikleri sergilemem için imkân yaratır.					
Öğretmenim benim için gerekli motivasyonu sağlar.					
Öğretmenim benim için çalışma programımı söyler.					
Öğretmenim derslerde benimle birlikte enstrümanımı çalar.					
Öğretmenim ders sürecini benim için eğlenceli bir duruma getirir.					
Öğretmenime ders süreci dışında da ulaşım gerekli desteği alırım.					
Kurs bana diğer öğrencilerle etkileşim kurmamı sağlar.					

EK 3

Sevgili veliler;

Bu araştırmada ülkemizdeki özengen türde mzık eğitiminin Adana iline yönelik bir incelemesi yapılacaktır. Aşağıda tercih ettiğiniz özengen mzık eğitimi kursundaki eğitim ve ğretim, hakkında ifadeler verilmiştir. İfadeleri azdan oğa “**Kesinlikle Katılmıyorum**”, “**Katılmıyorum**”, “**Kararsızım**”, “**Katılıyorum**”, “**Kesinlikle Katılıyorum**” şeklinde değerlendirmenizi rica ediyorum. Vereceğiniz iten cevaplar araştırmanın objektifliği açısından önemlidir. Anketimiz sizin en çok 10 dakikanızı alacaktır. Verdiğiniz katkılardan dolayı teşekkür ederim.

Mzık ğretmeni - Yüksek Lisans ğrencisi

Arjen Sarı

Ebeveyn Türü: Anne Baba

Yaş: 21-25 26-30 31-35 36-40 41 st

Eğitim durumunuz: İlkokul Ortaokul Lise Lisans Yüksek Lisans Doktora

Çocuğunuzun çaldığı algı Türü: Yaylı algılar üflemeli algılar Telli algılar Vurmalı algılar şan

Çocuğunuzun Yaşı: 7-12 13-17 18-22 23 st

Çocuğunuzun gittiği okul türü: İlkokul Ortaokul Lise niversite

Aylık Geliriniz: 2000-3500 3600-5100 5200-6700 6800-8300 8400-9900 10000-st

Devam etmekte olduğunuz özengen kursun adı:.....

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Bu kursun fiziksel olanakları yeterlidir.					
Kurs odaları her zaman temiz ve hijyenik bir şekilde tutulur.					
Bu kursta çocuklarımız dersteyken oturup bekleyeceğimiz bir bekleme odası bulunur.					
Bu kursta çalışan öğretmenler çocuğumuzun müzikal bilgilerini en iyi seviyede tutmak için mücadele ederler.					
Bu kursta çalışan öğretmenler veli ile iş birliği yaparak çocuğun müzik eğitim sürecini hızlandırır.					
Bu kursta çalışan öğretmenlere ders dışında da ulaşabiliriz.					
Bu kurs çocuğumuza					

enstrüman çalışma sorumluluğunu kazandırır.					
Lütfen bu sorunun cevabını kararsızım olarak işaretleyiniz.					
Çocuğumuz çalgı öğretmenini sever					
Ebeveyn olarak öğretmenimizi severiz.					
Çocuğumuz bu kursa istekli olarak gider.					
Çocuğumuzun bu kursta enstrümanını ilerlettiğini düşünüyoruz.					
Bu kurs çocuğumuzun derslerini pozitif yönde etkiledi.					
Bu kursta ders saatlerini yeterli buluyorum.					
Bu kurs bize maddi yönden her zaman kolaylıklar sağlar.					
Bu kursta yapılan müziksel etkinlikler yeterlidir.					

EK 4

GÖRÜŞME FORMU

1. Kursunuzda kaç adet derslik bulunmaktadır?
2. Kursunuzda kaç adet piyano, bulunmaktadır?
3. Kursunuzda kaç adet nota sehпасı bulunmaktadır?
4. Kursunuzda teknik beceri kontrolü için ayna bulunduruyor musunuz?
5. Kursunuzda toplam kaç öğretmen çalıştırıyorsunuz (yaş, cinsiyet)
6. Kursunuzda çalıştırmış olduğunuz öğretmenlerin branşları nelerdir?
7. Kursunuzda çalıştırdığınız öğretmenler toplamda kaç derse giriyor?
8. Kursunuzda öğretmenler kaç dakika ders işliyor?
9. Kursunuza seçeceğiniz öğretmenleri hangi standart ölçütlere göre belirliyorsunuz?
10. Kursunuza bulundurduğunuz öğretmenler mesleki müzik eğitimi kurslarının hangi bölümlerinden mezunlardır.(Konservatuar, GSF, Eğitim Fakültesi)
11. Kursunuzda kayıtlı öğrenci sayısı kaçtır.(yaş, cinsiyet, okul türü)
12. Kursunuz yılda kaç etkinlik çıkartıyor?
13. Yaptığınız etkinlik türleri nelerdir (koro, orkestra, solo düet)
14. Kurs sahibinin (yaş cinsiyet mezun olduğu okul)
15. Bu kursu yönetirken karşılaştıkları zorluklar.